Mizah

İki çiçek, bir böcek :

– Vardikara geliyor,
Sevincinden gülüyor,
Tasalanma a çiçek,
Böcek seni yiyecek !

Bahar Sayısı
30
KURUŞ

Çakar almaz

Delikanlı nihayet bir gün kızın babasının yazıhanesine geldi. Allâhın emrinden, Peygamberin kavlinden bahsettikten sonra:

— Âdet yerini bulsun diye bir kere de size haber vermiye geldim, dedi.

Müstakbel kayınpeder kızmıştı:

— Âdet yerini bulsun ne demek! Kızın babasıyım ben. Elbette evvelâ bana sormak lâzım. Bu hususta yalnız benim sözüm geçer! Bu saçma lâkırdıyı sana kim söyledi?

Delikanlı safiyetle cevap verdi:

— Hanımımız, efendim.

Doğru

Kadın kızmış, ahbaplarından biriyle kavga ediyordu:

— Doğrusu bunu senden beklemezdim kardeş. Sen benim için kanaatimce o, namussuzdur demişsin. Doğru mu?

Öteki kadın gayet sakin cevap verdi:

— Kanaatim doğru ama, ben kimseye böyle bir şey söylemiş değilim, ona emin ol.

Devam!

Evleneli üç ay olmuştu, fakat aralarında bir türlü anlaşamıyorlardı. Bir gün kadın:

— Ne yapayım? dedi. Kızlık âdetlerimi birdenbire bırakamam ki! Zaman geçtikçe...

Kocası, onun sözünü kesti:

— O halde kızkenki âdetlerinden birine daha devam etsen fena olmaz: Babandan para istesene!

Sanki ona değilmiş!

Karısına harçlık veriyordu:

— Al sana yüz lira, karıcığım. Fakat ay sonuna kadar idare et ve unutma ki: Aptalın parası cebinde durmaz, derler.

Kadın gülümsedi:

— Estağfurullah, kocacığım!

FIKRALAR

Eser

Orhan Veli yeni yazdığı şiirleri bir araya toplamış, bastırmak için Ahmet Halide getirmişti:

— Üstadım, dedi. Okuyun, göreceksiniz. Bu eserim hakikaten her şeyin fevkinde...

Ahmet Halit bir iki şiiri okuduktan sonra başını salladı:

— Doğru, dedi. Tahammülün bile fevkinde.

Ölüm

Üstat Neyzen Tevfik adamakıllı demlenmiş, neşe içinde eski bir şarkıyı mırıldanıyor, yattığı otele doğru gidiyordu. Yeşilaycılardan birine rastladı. O, üstadın yolunu kesti:

— Gine mi, dedi. Gine mi içtin?

Sonra esefle başını salladı:

— Yazık, dedi. Kendini harap ediyorsun. Bu gidişle çoğa kalmaz, ölürsün!

Üstad, adamın yüzüne gülümseyerek baktı:

— Ömür dediğimiz şey, dedi. İçi su dolu bir fıçıya benzer. Bu suyu azar azar kullansan da bitecektir, hepsini birden boşaltsan da!

Kesdirme yol

Avukat İrfan Emin, bir boşanma davası almış, ve mahkemeyi kazanmıştı. O gün kadınla beraber mahkemeden çıkmışlar, koridorda yürüyorlardı. Kadın dehşetli memnundu. İrfan Emine:

— Vallahi, size karşı o kadar medyunu şükranım ki, diyordu, borcumu nasıl ödiyeceğimi bilemiyorum.

İrfan Emin güldü:

— Hanımefendi, dedi, bu suali eski insanlar da birbirlerine sormuşlar ve nihayet baş başa verip parayı icat etmişler!.

Tablo

Bedri Rahmi Eyüboğlu, sergisindeki resimlerden birini, yeni evlenen bir arkadaşına hediye etmişti. Heykeltraş Kenana bunu söylerken tabloyu gösterdi:

— Yeni evlilerin, evlerine asacakları ilk tablo bu olacak, dedi.

Kenan gülümsedi:

— Eğer asarsa.

— Asmaz olur mu? Arkadaşım mimardır, sanattan anlar.

Kenan tekrar gülümsedi:

— Öyleyse, dedi. Tablon güme gitti!

İdeal koca

Kıymetli ses sanatkârı Müzeyyen Senara bir arkadaşı misafir gelmişti. Cigaralarını yakmışlar; havadan, sudan bahsetmeğe başlamışlardı. Arkadaşı bir aralık, moddan söz açtı, muhtelif maddeler hakkında malûmat vermeğe kalkıştı:

— Biliyor musun? dedi. Antilop her şeyi görmez, fakat her şeyi hazmedermiş..

Müzeyyen Senar, ellerini çırptı:

— Aman! dedi. Ne güzel. Her halde ideal bir kocadır!

Hikmetinden süal

Meşhur bir zat ani olarak ölmüştü. Cenaze merasiminde profesör Mustafa Şekip Tunç da vardı. Yanında yürüyen bir adam:

— Doğrusu üstat, hayret! diyordu. Sapasağlam adamdı, daha geçen gün sokakta rastlamıştım. Nasıl oldu da, öldü. Bir türlü anlayamadım.

Şekip Tunç:

— Vallahi, dedi. Ben onun ölümüne değil de, şimdiye kadar nasıl yaşadığına bir türlü akıl erdiremiyorum!

İrsiyet

Bizim sevgili dostumuz, nüktedan Bal Mahmudun kız kardeşinin dört yaşında sevimli bir torunu vardır, İsmi Mine.

Geçen gün, bütün aile efradiyle birlikte bu sevimli Minecik, sofraya oturmuştu. Annesine:

— Ben yemek istemiyorum, dedi. Bana balla tereyağı veriniz.

Annesi, çocuğun iştiha ile karnını doyurmasını canına minnet bildi. Bal ve tereyağı verdi. Üstüne de bir portakal soydu ve bir dilimini küçücük ağzına soktu. Mine, yüzünü buruşturdu:

— Ay, dedi. Bu ekşi...

Annesi:

— Canım, dedi. Şimdi bal yedin, onun için ilk dilim ekşi geldi, ikinci dilim tatlı..

Mine, sevimli ağzını açtı:

— Öyleyse, dedi. Neden bana ikinci dilimi vermedin?

Sebep

İstanbul lisesi fizik öğretmeni Ecvet Gürses, derse girmişti. Bir çok meselelerden bahsediyordu. Bir aralık talebelere sordu:

— Söyleyin bakalım, dedi. Denizde balıklar neden konuşamazlar?

Arka sıralarda oturan bir Musevi talebe elini kaldırdı, Ecvet Gürses:

— Söyle bakalım Mişon, dedi, neden konuşamazlar?

Mişon:

— Çok tabii hocafendi, dedi. Senin başını suya soksam, sen konuşabilir misin?

SAYI: 43 CİLT: 2 Fiatı 30 kuruştur 2 MAYIS 1947

Mizah

Sahibi:
RAMİZ GÖKÇE
ABONE:
Seneliği 750, altı aylığı 375 kuruştur.

Posta Kutusu: 255
İdarehanesi: İstanbul, Babıâli Caddesi, Vilâyet Konağı yanı, No. 10

o CUMA GÜNLERİ ÇIKAR HAFTALIK, TARAFSIZ MEMLEKET MECMUASI o

Garip Şey !

Adamın biri, pekmezci dükkânından içeri girmiş, sormuş:

— İyi pekmezin var mı?

Pekmezci bu, hiç «yok» der mi? Adama çeşit çeşit pekmezler tattırmış. Müşteri bir tanesini pek beğenmiş:

— Evim, demiş. Falanca yerdedir. Bu pekmezden bana yüz okka getir!

Pekmezcide bir sevinç, bir sevinç. Müşteriyi kapıya kadar uğurlamış. Ertesi günü, pekmezi fıçılara doldurmuş, bir arabaya yüklemiş, doğru adres verilen yere götürmüş. Kapıyı çalmış, dünkü sipariş veren zat açmış. Pekmezciyi görünce; hemen kesesine el atmış:

— Şu, demiş. Araba parasiyle, ettiğin zahmetin mukabilidir. Ben pekmezi almaktan vazgeçtim.

Kendini tutamıyan pekmezci:

— Be mübarek! demiş. Madem ki, almıyacaktın, el âlemin pekmezine ne diye su karıştırırsın?!

Amerika, İngiltere, Fransa Hariciye Nazırları, Moskovaya büyük ümitlerle gitmişlerdi. Her kes:

— Hah! diyordu. Sulhün temelleri, burada atılacak, insanlık kaybettiği huzuruna kavuşacak!

Daha ilk günden nahoş haberler gelmeğe başladı:

«Kremlin yâranı, Almanya meselesinde mızıkçılık yapıyor!»

«Molotof malâyani tekliflerde bulunuyor!»

Nihayet, olan oldu; Moskova konferansı tam bir akamete uğradı ve üç devletin Hariciye Nazırları, elleri böğürlerinde, hiç bir iş yapamadan geriye döndüler.

İnsanın, şu Kremlinde oturan zevata soracağı geliyor:

— Madem ki, hiç bir mesele hakkında uyuşmıyacak, ileri sürülen her meseleyi ters tarafından alarak reddedecektiniz, neden âlemi zahmete soktunuz da, tâ, Vaşingtonlardan, Londralardan, Parislerden Moskovaya kadar getirttiniz?!

Mizahçı

— **Hay isminle yaşa elâ gözlü Recep efendi, göbeğin büyük, düşmanın küçük; ille velâkin gamdan, zamdan korkmazsın, kimi der hoşsun, kimi der boşsun, falının kaçmadan ferfereği, tosla bakalım yedi Eylüle göre iki çeyreği!**

ZURNADA PEŞREV

Bahar Geldi!

Yazan: **Ertuğrul Şevket**

Bahar geldi. Evet geldi: Tıpkı Hindistandan gelir gibi. Nasıl, oranın baharı, insanın ağzını kavurursa, 1947 nin baharı da yüzümüzü, gözümüzü, havaların güzel gidişine aldanıp paltosunu, pardesüsünü satanların vücudünü kavuruyor! Bu, zemheri zürefası gibi titreşenlerin:

güller subh dem
Esdi nesim-i nev bahar açıldı
Açsun bizim de gönlümüz sakî
meded sun câm cem

Demelerine imkân var mı?

Bir defa yeni baharın değil, bal gibi şubatın rüzgârı esiyor. Sonra, hangi sakı, hangi câmı, hangi parayla sunacak? Kırk dokuz kuruşa satılan iki yüz elli gramlık rakı şişelerinin bile fiyatı yüz kırk. Öyleyse?.

Evinize yarım kilo kuzu eti, bir demet salata, bir tane salatalık, biraz yoğurt alamadıktan sonra, bu bahara «geldi!» diyebilir misiniz?

Başbakan istediği kadar:

— Kocamustafapaşadaki evde yenen, İngiliz lordlarının sofrasında bulunmaz!.

Desin. Ben gırtlağımdan geçeni bilirim.

Hoş, onun da ne günahı var?

— Şu, parayı bir ayarlayalım.

Dedi, iş zıvanadan çıktı. Meğer, bizim para, fabrikası iflâs etmiş, tamircisi ortadan kalkmış bir saate benziyormuş. Bir kere dokundun mu? Yandın! zenbereği, durmadan boşanıyor.

Bu yüzden, bu seneki bahar, hiç birimizin yüzünü pek güldüremedi. Zaten nasıl güldürebilirdi ki...

Şu dünyanın umumî gidişatına göz gezdiren kım rahat bir nefes alabilir? Kış bitti, bahar geldi. Fakat, harp bitti, sulh gelebildi mi?

Herkeste bir kalb helecanı:

— Acaba, yeni bir harp olacak mı?

Gel de, «hayır!» de. İmkânı var mı?

— Soğuktan donarsın: evine bir dirhem kuzu eti, bilmem ne alamazsın: harp olmasından korkarsın; Başbakanın refah ve saadet getirecek 7 Eylûl Kararına tutulursun; sonra, neden şikâyet etmeğe kalkarsın ve neden bir bahar yazısı yazarsın?

Diye, bir sual soracak olursanız, cevabım hazırdır:

Bülbüller öter, güller açık şad gönül yok
Hiç böyleliğin görmemişiz fasl-ı baharın.

Diyenler, bizden çok evvel dünyaya gelmiş kimselerdir. Demek oluyor ki: bu dünyanın bazı baharlarında bazı insanlar, ıstırap çekmeğe, bir mahrumiyet hayatı yaşamağa tabiat tarafından mahkûm ediliyorlar. Binaenaleyh, kaderimize boyun eğmek, onun getirdiği şeylere rıza göstermekten başka yapılacak bir şey yoktur. Madem ki: Bu, bir devir daim dünyasıdır, şimdi sıra bizde demektir.

Ecdadımız gibi vakur olmalı, onların el uzattığı tevekkül çeşmesine dayanmalı, kana kana içmeli, fakrü zaruret içinde geçen kış, yirmi dört saatin altı, yedi saatinde yanan sobalarımızı; üç öğünken ikiye inen yemeklerimizi; iki iken bir olan elbisemizi; alacaklı iken borçlu mevkiine düştüğümüzü; kömür bulamadığımızı; ev kirasını veremediğimizi; kiraların arttığını, kiracılık hakkında yeni bir kanun çıktığını: buna rağmen, insanı ümide, teselliye kaptıracak resmî beyanatlar verildiğini hatırlamalı ve şöyle demeliyiz:

Bir böyle şebin hayr umulur mu seherinden?

Evet, öyle bir kışın baharı, bundan başka türlü olabilir mi? Olabilir miydi?

Erik aağçları, şeftali ağaçları, bilmem ne ağaçları çiçek açmış.. Bana ne?! Benim gönlümün çayırında bir ot yeşermedikten sonra, gelen bu baharı alsınlar da başlarına çalsınlar.

Doğru dürüz bir gezmeğe gideme, iki ahbabına ziyafet çekeme; cebinde para, gönlünde huzur, evinde dirlik düzenlik bulama; belki para isterler diye huri gibi genç ve güzel kızların yüzüne bakama; şuna: yalan, buna: dolan bir hayat geçirmeğe uğraş... Bıktım, be!

Bahar gelmiş, bu kadar ümitsiz, neşesiz, keyifsiz, mangırsızken isterse yaz gelsin... Hem, inşallah, yanılsın da gelsin! Çünkü; böyle bir dünyaya yanılmadan gelmeğe hem imkân yoktur, hem de: geleceği varsa, göreceği de vardır!

Bir dost meclisinde (Demokrasi) üzerine yapılan küçük bir fikir teatisi ...!

— Baybay, May darling...

— Beni de al karıcığım, beni de al...

— O kadar çok alacaklarım var ki, sen gene yaya kalacaksın kocacığım!

Cennet hayatı

Genç adam, nişanlışına istikbaldeki projelerinden bahsediyordu:

— Göreceksin, sevgilim. Sana tam bir cennet hayatı yaşatacağım.

Genç kız öfkeyle yerinden fırladı:

— Ne demek istiyorsun? dedi. Yâni beni çıplak mı gezdireceksin?

İntikam

Mahalleliye ahlak dersi vermekle meşhur ve hep bu işle meşgul, ehli namustan, oldukça genç bir kadın, bir gün komşunun çapkın oğluna çıkışıyordu:

— Ayıp değil mi sana, kardeşim? Dün gece senin bisikleti meyhanenin kapısı önünde gördüm. Ne işin vardı orada? Bisikletini bütün mahalleli tanır...

Delikanlı sesini çıkarmadı. Gülümsiyerek yürüdü gitti. Fakat bu ukalâ kadından öc almayı da ihmal etmedi. O gece çapkın gencin bisikletini kadının kapısı önünde gördüler.

Kavga şartı!

Sevişmişler, sonra nişanlanmışlardı. Fakat ondan sonra aralarında kavga eksik olmamaya başlamış, pamuk elli kız pençelerini göstermişti.

Delikanlı bir gün artık dayanamadı:

— Seninle ne zaman görüşsek kavga ediyoruz, dedi. Bilmem ki ne yapalım! Acaba hiç görüşmesek mi?

Kız gözlerini açtı:

— Peki ama, görüşmeden kavga edemeyiz ki!

ETA'dan güller ve dikenler...

Sen ve Ben
Ben ve Sen

Sen dolu bardakla sarhoş... Câm-ı serşârımla ben
Sen edâlı metresinle... şiveliii yârımla ben
Sen yürürken dev adımla... nazlı reftârımla ben
Pek utandım hem hıcâbım hem dahi ârımla ben.

Bir demirden yol yapılmış... ismi raay olmuş bugün
Eski evler sivrilip... hepsi sarây olmuş bugün
Çok zügürt beyler tanırdık... gerçi bây olmuş bugün
Dün daha bir kaymakamken... İlçebây olmuş bugün
Doğrusu şaştık buna ilbaaay Kırdarımla ben.

Bir dikenden incinir... bîçâre hâr elden gider
Bir yönetker korkusiyle... müsteşâr elden gider
Korkarım (caissier) gelirse... veznedâr elden gider
(Bascule) ü vallah değişmen eski kantaarımla ben.

Arş yemînin sağ ise... yahut yesârın solsa da
Doğru yoldan şaşma, yollar... hepsi engel dolsa da
Bâkire bir genç kız... ya seyyibe bir dulsa da
Farkı yoktur, aynıdır... zevcen halîlen olsa da
Hırlaşırsın sen refikanla... eşim, kaarımla ben.

Bir sanevber bardak olmaz... şöhreti çaam olsa da
Rûz gündüz, şeb gece... hem şâm akşaam olsa da
Âkibet birdir sonu... isterse encâm olsa da
Tas degişmez, eskidir... germâbe hammaam olsa da
Sen evinle haşr ü neşr ol... hâne vü dârımla ben.

Kalpten arzu edenler dün... bugün candan diler
Keyfi olsun yargıçın... hükkâmı toptan sürdüler
Dünkü merhûmu bugün... bilmen nasıl öldürdüler
Sen bugün serbest isen de... eskiden hep hürdüler...
Çârınâçârın seninle... çârınâçârımla ben.

Dilberin ebrûları... kalboldu âdî bir kaşa
Hayret etmezse lisan ehli... buna bir gün şaşa
Serde kıymet kalmamış... al vur başın taştan taşa
Bir güler yüz gösteren yok... işte kaldık başbaşa
Eski eşârım benimle... eski eşârımla ben.

E T A

Marul mevsiminde:

Kadın — Kızın gözü, bizim elimizdeki göbekli de...
Erkek — Hayır, onun gözü yanımızdaki zayıfta!

— Beni iki kişi istiyor, ikisi de zengin, acele karar vermek lazım, ne yapayım?

— Birinden birine heman karar ver, ötekini de bana tanışdır!

Turfanda Vecizeler...

İnsan, ikinci bir sevgili bulmazsa, birincisini daima muhafaza etmelidir.

Aşkın sinni yoksa da, kendisi daima çocuktur.

Kadınlar, ahmakların peşinden koşarlar, akıllılardan daima kaçarlar.

Aşk kalbin masalı, zevk de tarihidir.

Çocuklar, içlerinde bir iyisini bulmak için nasıl bir çok ceviz kırarlarsa, erkekler de nankör olmıyan bir kadını bulmak için bir çoklarını kırıp geçirirler.

Düşmanının ağlamasını, kanlı göz yaşları dökmesini istiyen, onun sevmesini, fakat sevilmemesini istemelidir.

Âşık herkesi kör sanırmış ama, bazı evlilerin kör olduklarında şüphe yoktur.

Aşk, yer yüzünde bulduğu hafif nesneleri uçuran şiddetli bir rüzgâra benzer.

Aşk, çok mükemmel bir hocadır. Yalnız dersleri pek pahalıya mal olur.

Aşk, gençliğin rüyasıdır, insan uyanınca saçlarını beyaz görür.

Aşk, yerden kendi kendine biten arsız otlara benzer.

Sevgi, iki insanın beraber söyledikleri bir şarkıya benzer. Birisi falso yaptı mı, âhenk bozulur.

Aşk, usta bir dolandırıcı gibidir. İstediğini kaptı mı ortadan kaybolur.

Aşksız ömür, resimsiz boş çerçeveye benzer.

Bekârlar, iki ciltlik kitabın birinci cildine benzerler.

Devam edecek

Gene Böyle Bir Gündü...

Yazan: PALAZ

Benim hiç aklımda yoktu. Durup dururken bizim Con Topuz'a esti:

— Haydi kalk Bebeğe gidelim. Felekten bir «öğleden sonra» çalmış oluruz.

Yapma, etme diyecek oldum. Israr etti. Seneler oluyor. Yine böyle bir ilkbahar günüydü. çağla bademi, marul, yeşil erik, manav dükkânlarının en müstesna köşelerini henüz süslemeğe başlamış. Baharın kendine has bir kokusu yok mudur? Her şey ve her yer öyle kokuyor. Con Topuz'un fikri doğrusu bana da cazip görünmedi değil. Kalktık Karaköye kadar yürüdük. Köşedeki manavdan bir parça çağla bademi almayı ihmal etmiyerek Bebek tramvayına atladık.

O güzelim bahçe henüz açılmamıştı. İkimizden başka görünürlerde kimse yok. Az çok zor oldu ama bir garson bulabildik ve büyük çınarın gölgesine masamızı kurdurduk. Rakı, beyaz peynir, çağla bademimiz de var.. Şimdilik kâfi.

— Biz bunlarla idare edinceye kadar sen şuradan bir tramvaya bin. Akıntıburnunda Markodan bize biraz balık al. Varsa taze kalkan olsun!.

Garson bizi yalnız bıraktı. Con Topuz'la çekiyoruz. Deniz, ağaçlar, bütün etrafımız, karşı sırtlar güneşin altında ışıl ışıl, yeşil yeşil yanıyor. Bu kadar çok yeşil çeşidinin bir araya gelip, böyle revnaklı bir dinlendirme manzarası teşkil edebileceği hiç hatırıma gelmezdi. Bizim Con Topuz şundan bundan konuşurken, bir aralık tuttu beyaz peynirden bir parça koparmakta olduğu çatalı yere düşürüverdi. Güldüm:

— Con Topuz, dedim, işimiz iş. Bizim masaya, az sonra, bir kadın gelecek...

— O da nereden çıktı.

— Amerikalılar bir lâftır söylerler. Bir masaya, çatal düşerse kadın, bıçak düşerse erkek, kaşık düşerse çocuk gelirmiş. Sen şimdi çatalı düşürdüğüne göre kadın gelecek demektir.

Con Topuz «nerede o günler» der gibilerde başını salladı. Yine öteden beriden lâkırdı atmıya daldık.

Derken bahçenin parmaklıklı kapısı açıldı. Ben garsonu kalkanlarla geliyor zannıyle başımı çevirdim. A... Bir kadın. Hem de tanıdık. Bir zamanlar Beyoğlu barlarından birinde artistlik ediyordu. Fakat günün o saatinde oraya yalnız geleceği hiç aklıma gelmediği için kendisine refakat eden adamın arkadan sökün edeceğinden emindim. Kadına bakmak bile istemedim. Con Topuz da görmüş az evvelki hikâyeyi hatırlıyarak bana neşeli neşeli göz kırpıyor. Ona usulcacık:

— Sus, dedim, bakma. Ben tanıyorum. Mutlaka bir adamla beraberdir. Ayıp yapmıyalım. Görmemezlikten gelmek daha iyi.

O gün o da yeşil bir emprime giymişti. O sene gördüğüm ilk emprime. Biz başlarımızı ters tarafa çevirdik. Ayak seslerinden takip ediyoruz. Çıtır pıtır ilerliyor. Fakat başka ses yok. Tuhaf şey. Dayanamadım. Gözümün kuyruğu ile baktım. Gelmiş, az ilerimizdeki bir masaya oturmuştu. Gülümsedim, gülümsedi. Başımla selâmladım, selâmladı.

— Yalnız mısın?
— Yalnızım.
— Sahi mi?
— Görüyorsun ya..
— Buraya gelsene..
— Geleyim.

Ve kalktı, geldi. Con Topuz'u görmeyin. Neşesinden yerinde duramıyor, bir yandan da bu mucizeye akıl erdiremiyordu.

Biz farkında mıyız ki? Garson dönmüş, kalkanları hazırlamış bile. Keyifli, keyifli, neşeli neşeli yedik, içtik.

O gün bugündür, her bahar gününde, ne zaman Con Topuz'u görsem:

— Yahu, der, boyuna çatal düşürüyorum, ne gelen oluyor, ne giden...

Ötekini de her gördüğümde kıkır kıkır gülüyor:

— O gün yediğim kalkanın tadı hâlâ damağımda...

Heyhat ki.. bir daha ne biz gidebildik, ne çatalımız düştü, ne de buluşabildik. Tevekkeli «geçmiş zaman olur ki...» demişler.

Not: Bu yazılarda iki haftadır ismi geçen ve ihtimal ileride de geçecek olan Con Topuz sadece bir hayal mahsulüdür. Hiç bir kimse ile uzaktan yakından alâkası yoktur.

P.

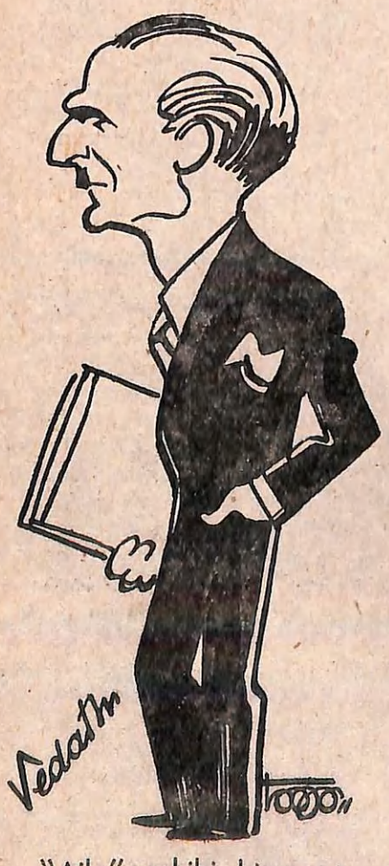

"Aile" sahibi bir zat!

1 Mayıs sülüğü!

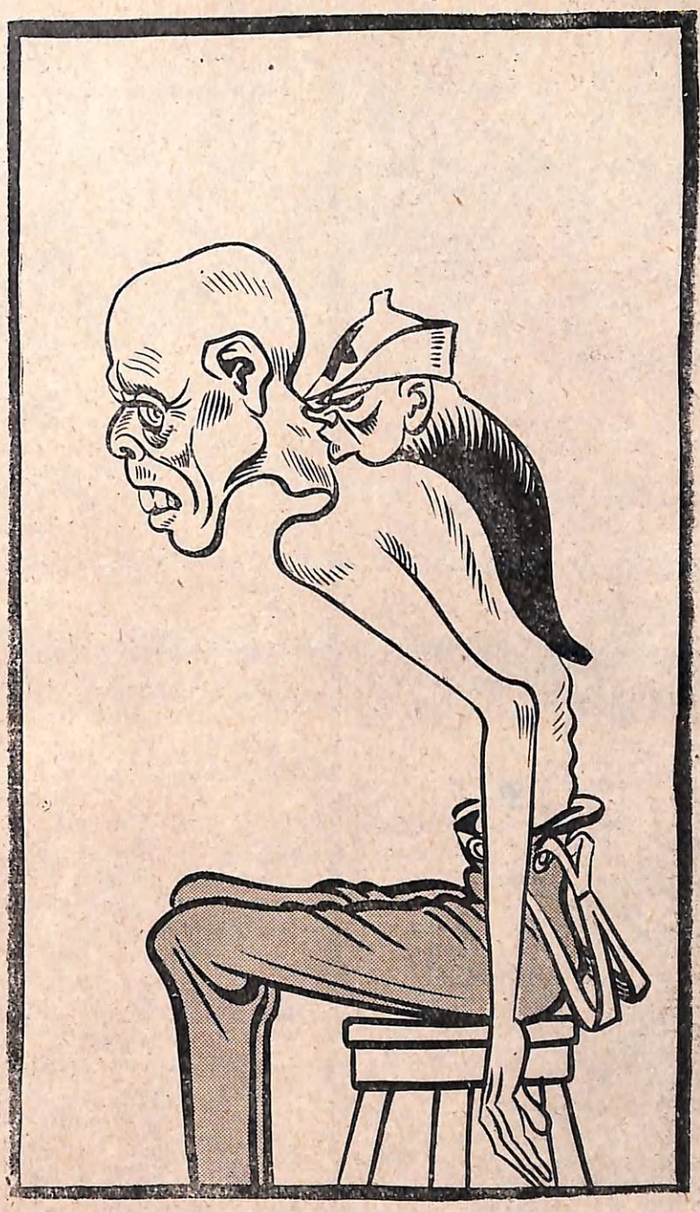

Hasta Avrupa'nın ensesinde:

Aktör Büyük Behzat, ayni zamanda eski eserler, bilhassa eski paralar meraklısıdır. Üstadın çok zengin bir para koleksiyonu vardır. Bu paralar üzerinde yaptığı derin etüdleri son zamanlarda kaleme almış ve bunları bir cilt içinde toplamağa başlamıştır.

Geçenlerde matbaaya gelen ve bu kitabın müsveddeleriyle paralara ait resim ve klişeleri gören Doğan Nadi, hayret etti ve:

— Bizim bildiğimiz, dedi. Para kolleksiyonunu yalnız Halil Lûtfi ve Hakkı Tarık yapar. Demek Behzat Butak'ın da böyle bir merakı varmış!

Demokratlar Geçidi...

Ne zaman ki bir köye, bir şehre Bayar gelir;
Görmeye, kadın erkek, bütün duyanlar gelir...

★

Yorulmadan dolaşır köyleri, şehirleri;
Tepeler ona düzlük, yollar ona dar gelir.

★

Bir kere demokrasi aşkı yanmış içinde;
Elbet hak âşıkına halkımız koşar, gelir.

★

Ardında günden güne büyüyen bir fırka var;
Arada bir fırkanın önüne duvar gelir!

★

Her güçlüğü yenmeğe and içen insanlara,
Duvar değil, hisarlar pamuk gelir, kar gelir...

★

İlmini vakfeylemiş buna Fuat Köprülü;
Onunla siyasete ilmî bir vekar gelir.

★

Hukukî cephesinde Kenan Öner yer almış;
Ona hücum edenin şahsına zarar gelir.

★

Siyasî cephesini tutmuş Adnan Menderes;
Sözlerinin akışı kulağa pınar gelir.

★

Refik Koraltan için her masa bir kürsüdür,
Sadası Erciyeş'ten Toros'a kadar gelir!

★

Hülâsa, her Demokrat eridir bir cephenin;
Halk fırkası ne yapsa halk onlara yar gelir.

★

Gösterirler, bu tavla ne yolda oynanırmış;
Elbet günün birinde onlara da zar gelir!

★

Deli Ozan, bu fasıl sanma bitip tükenmez;
Kara kışın ardından yemyeşil bahar gelir.

Deli Ozan

Rağbet !

Yeni kurduğu şirkete muhasebeci arıyordu. Taliplerden biri elinde on tane bonservis kâğıdile geldi.

Patron bunları birer birer gözden geçirdikten sonra kaşlarını çattı:

— Fakat siz bir ay zarfında on yer değiştirmişsiniz. Nasıl olur?

Delikanlı güldü:

— Ne kadar değerli bir muhasebeci olduğum bundan belli değil mi, efendim? Bana ne kadar rağbet ettiklerini görüyorsunuz.

Zemane !

Babası oğlunu karşısına almış, ona sigaranın fenalıklarında bahsediyordu:

— Sigara içen çocukların başına ne gelir, biliyor musun oğlum?

Çocuk derhal cevap verdi:

— Biliyorum, babacığım: Sigara içmek üzere tam bir köşeye saklandığı zaman başına ya babası gelir, ya annesi!.

Özürü kabahatından büyük

Yeni zengin hacı ağalardan biri otomobil almış, bir gün iki arkadaşını davet ederek Büyükdereye doğru yola çıkmıştı. Gösteriş olsun diye otomobili de kendisi kullanmıya kalkmıştı.

Yolda mukadder olan oldu: Otomobil otobüse tosladı. Fakat kazayı ucuz atlattılar.

Karakolda komiser zabıt tutarken:

— Otomobili kim kullanıyordu? diye sordu.

Hacı ağa, muzaffer bir edâ ile

— Hiç birimiz kullanmıyorduk, dedi. Üçümüz de arkada oturuyorduk...

Anlatabildim mi ?

Profesör, «ahmaklığın sebep ve neticeleri» hakkında konferans veriyordu:

— Doğuştan ahmak olan insanların bazı aklî melekeleri yerinde olmakla beraber muhakemelerinde bazı eksikliklerden dolayı, düşündüklerini karşılarındakilere lâyikiyle anlatamazlar.

Bu sırada dinleyicilerden biri parmak kaldırdı.

— Ne söylediğinizi anlayamadım, efendim..

Yüksel ki yerin...

Profesör Sadrettin Celâl Anten sokakta giderken, İstanbula gelmiş olan sanayi tetkik heyeti reisi ve eski arkadaşı Şevket Süreyya ile konuşuyordu. Bir aralık söz, işinden çıkarılmış bir arkadaştan açıldı. Şevket Süreyya, bu işsiz arkadaşı dehşetli methediyor, onu göklere çıkarıyordu:

— Çok kıymetli bir gençtir, diyordu. Bugün işsiz kalışına bakma, göreceksin yakında ne kadar yükselecek!

Sadrettin Celâl:

— Yok canım? dedi. Demek o kadar hızlı tekme vuracak birini buldu ha?!

Amerika Bahar Temizliği Yapıyor...

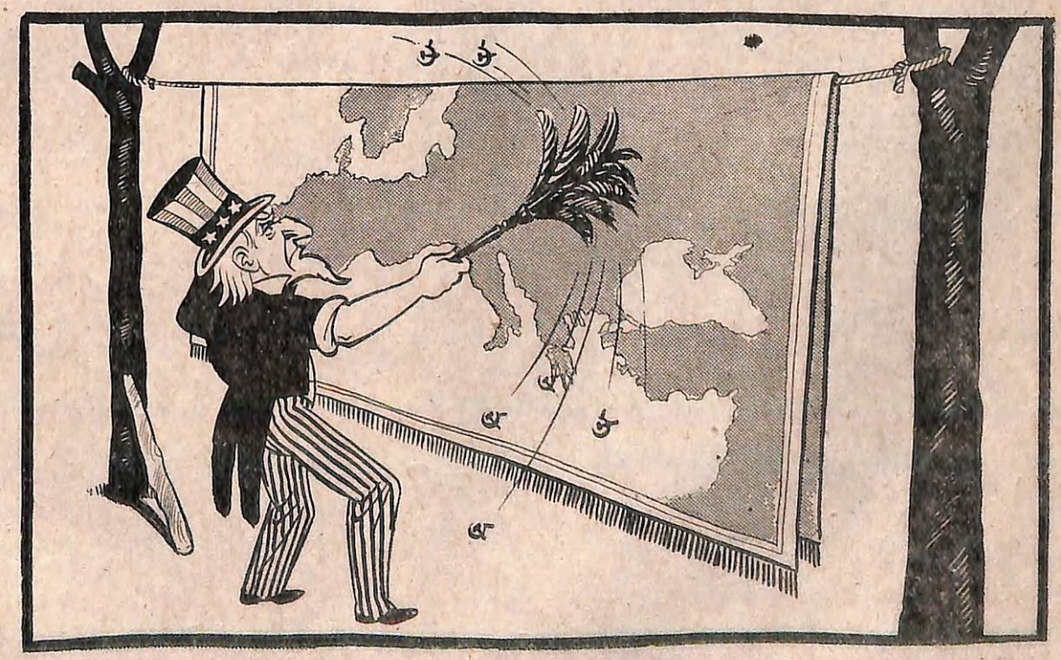

— Şayet yumuşak tüyle temizlenmezse, sopa kullanmak lâzım gelecek galiba!

— Acı Bir Kahve —

Yazan: VİRGÜL

Arkadaşımı yolda, yüzü gözü sargı içinde görünce hayretle sordum:

— Ne oldu, geçmiş olsun?

Arkadaşım güldü ve anlatmıya başladı:

— Mehmet Senai bey, senden iyi olmasın, çok iyi bir aile ahbabımızdır. Yalnız, biraz fazlaca kibarlık budalasıdır. «Estağfurullah» demeden, sözünü meclisten dışarı göndermeden konuşmaz. Biraz da çenesi düşüktür.

Pazar günü tatlı bir kahvesini içmeğe gittim. Çünkü ne zamandan beri beni bir «acı kahve»sini içmeğe çağırıyordu. Bunu da kibarlık olsun diye söylediğini bildiğim için, kahvenin son derece tatlı olacağına emindim.

Oradan, buradan konuşmaya başladık. Tabiî, lâkırdı evvelâ havadan açıldı, sonra suya düştü, bir an konuşacak bir şey bulamaz olduk. Bunun üzerine, siyasetten bahis açtık, dedikodulara geçtik.

İhtiyar zat anlatmıya başladı:

— Bizim Kulaksızzade Salim beyi bilirsiniz. Sizden iyi olmasın...

— Kendi iyiliğiniz...

— Çok iyi bir adamdır. Ayni zamanda pek de kibar bir kişizadedir. Sizden kibar olmasın...

— Kendi kibarlığınız, efendim.

— Estağfurullah! Ne diyordum? Ha evet, Salim bey geçen gün bendenize geldi...

— Estağfurullah, efendim.

— Zatıâlinizden söz açıldı...

— Estağfurullah, efendim.

— Uzun uzun konuştuk. Babanız ikimizin de pek aziz bir dostu idi. Eski hâtıraları yâdettik. Allah rahmet eylesin...

— Cümlenin geçmişlerine, efendim...

— Pederi âliniz...

— Estağfurullah, efendim...

— Bir gün bana bir hikâye anlatmıştı. Vaktiyle, bir deve varmış. Senelerce kervanda hizmet görmüş. Nihayet bir gün deveci bu deveyi satmak zaruretinde kalmış. Sözüm meclisten dışarı, hayvanı karşısına almış: «Senden ayrılıyorum artık. Hakkını helâl et» demiş. Deve dile gelmiş: «Hakkım helâl olsun ama,» demiş. «Yalnız bir şikâyetim var: Bana iyi baktın, iyi besledin, eksik olma. Fakat, kervanda şu çelebiyi...» Yâni, sözüm meclisten dışarı, merkebi demek istemiş... «Şu merkebi benim önüme koşmanı bir türlü affedemem,» demiş.

«Hikâye bu kadar. Doğru, değil mi ya? Vakıa, sözüm meclisten dışarı, merkep iyi bir hayvandır.»

— «Sizden iyi olmasın,» diyecektim. Kendimi zor tuttum.

O devam etti:

— Sonra, sizden zeki olmasın, çok zeki bir hayvandır...» demez mi?

O zaman dayanamadım, hakkettiği cevabı verdim:

— Kendi hayvanlığınız...»

Arkadaşımın hikâyesi burada bitiyordu. Yüzünün niçin sargı içinde olduğunu tekrar sormadım.

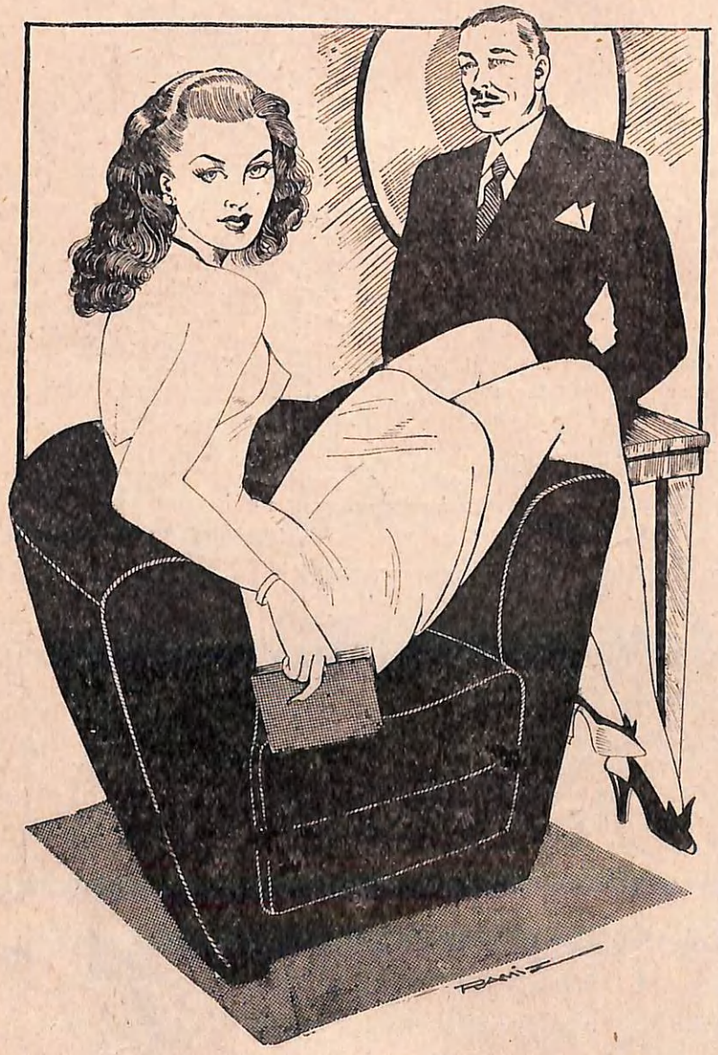

— Niçin beni terk edip, arkadaşımla nişanlanmak istiyorsun?

— O, bin lira hava parası veriyor da ondan!

Baharda atlama oyunları:

Kız — Birdir, bir...

Erkek — Kime yutturuyorsun sevgilim, ben kaçıncı olduğumu biliyorum!

— Bu Senenin Hıdırellez Mânileri —

Hıdırellez dolayisiyle, dün sabah (Mizah) bostanında bir toplantı yapılmış ve sayın misafirlerimiz çömleklerden birer niyet çekmişlerdir. Hisselerine isabet eden manileri aynen aşağıya yazıyoruz.

Beğenmeyenler darılmasın!

Vali Lûtfi Kırdar
Ben yol mu derim raha?
Dertten çıktım feraha.
Bu gidişle olacak
Her taraf yeşil saha!

Esat Mahmut Karakurt
Romancı ruhu yıkar.
Sahtesi çok can sıkar.
Avukatsın sen bugün
Okunmasan ne çıkar?!

Nizamettin Nazif
Deli deli tepeli,
Kulakları küpeli
Bir adama rastlarsan:
Öpeceksin o eli.

Cihat Baban
Oynarken çelik çomak
Başına gelene bak!
Sana kalan şimdilik
Avucunu yalamak!

Şevket Mocan
Malûmdur senin adın
Olsun bütün muradın.
Dünyada lâzım sana
Bir kadehle bir kadın.

Ethem İzzet Benice
Benziyorsun ölgüne
Neden hasretsin düne.
Gazetenin tirajı
Düşecek günden güne.

Nurullah Ataç
Kuşa lâzım bir kafes
Rıza Tevfik'e nefes.
Ben de şimdi alırım
Saçmalamaktan heves !

Feridun Fazıl
Şikâyetçiyim dünden
Neden şair oldum ben?
Yaptıracağım villâ
Geçmişteki bugünden!

Cemaleddin Saraçoğlu
(Yeni Sabah) tan haber
Vereceksen çabuk ver!
Başmuharrir Babansa
Ya, sen nesin, birader?!.

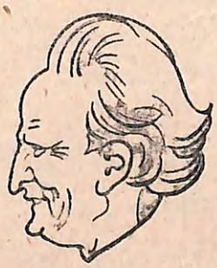

Çallı İbrahim
Rakım su gibi akar.
Ayıklar hayran bakar.
Yeşilay ateş olsa
Cürmü kadar yer yakar.

Ahmet Emin Yalman
Açıkça tapamadık
Bir küllâh kapamadık.
Gönlümüzce şu yurda
Hiç bir iş yapamadık.

Leopold Levi
Tablomu alana yuf
Burda kalmayana yuf!
Bir resmini yapayım:
Benzetirsem bana yuf.

Burhan Belge
El aç gelip geçene
Beyhude yorma çene.
Talihi yar olanı
Mebus seçen seçene!

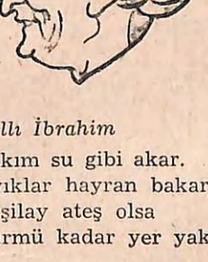

İbrahim Alâaddin
Demokrat Parti sudur
Halk Partisi uykudur.
Benim kanaatimce
İşin esası budur!

Nalbandoğlu Hıfzı
Kiraz bastı dallarım
Uzaktan el sallarım.
Ağzını açma öyle,
Alimallah nallarım!

Sadrettin Celâl
Orak değil kazmasın
Çekiçlikten azmasın.
Gizli din kullanana
Allah günah yazmasın!

Asım Us
Olmuşum çoktan sus, pus
Başımda var Tarık Us.
Ona sormadan yemem,
Pişirilse de kus kus!

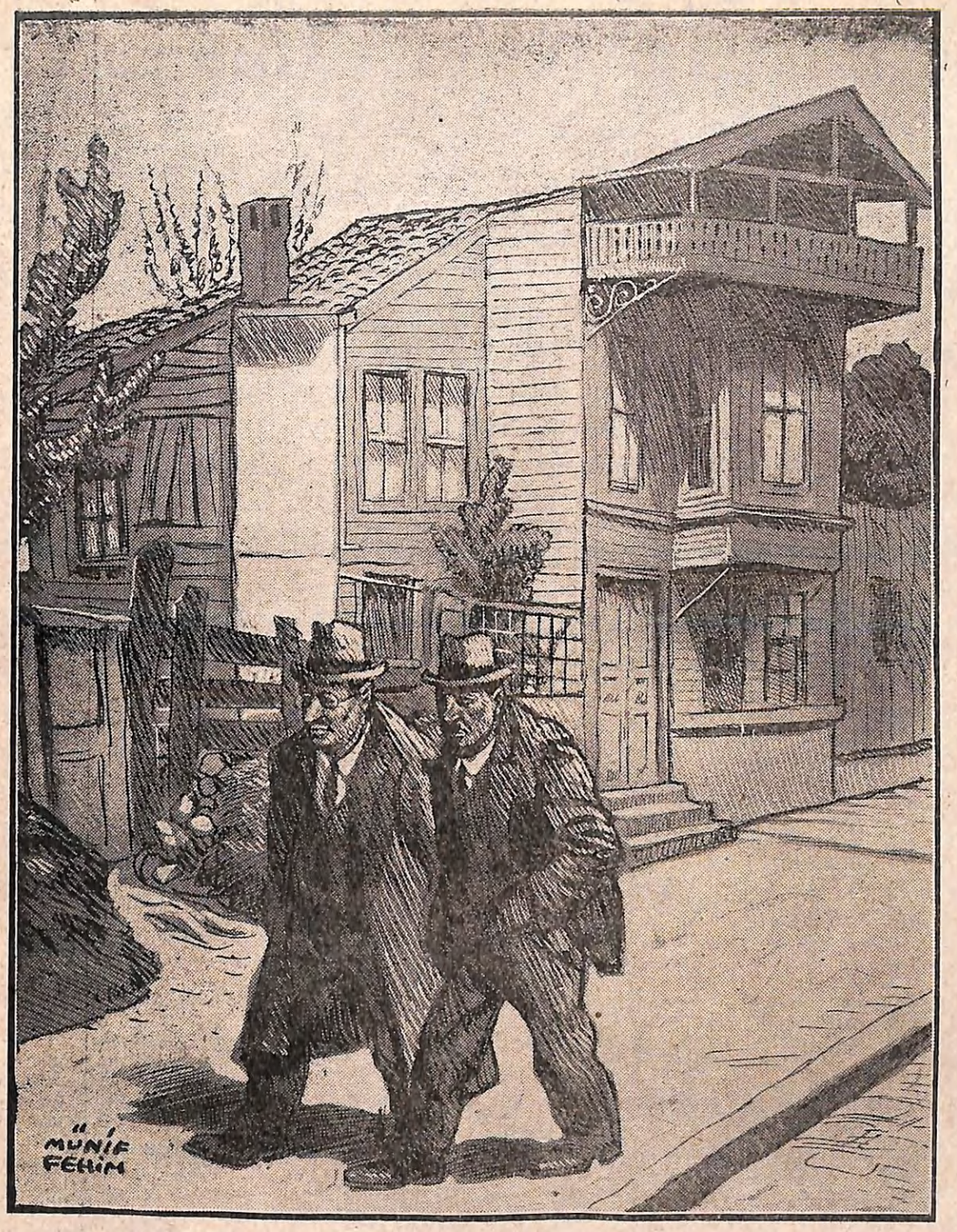

— Amerikan filosu neden Hızırilyas'da geliyorlar?
— İcabında hızır gibi yetişeceklerini komşulara göstermek için!

Şecaat arz ederken...

Eski külhanbeylerden biri öğünüyordu:

— Birader, biz başka yaradılışta insanlardık, vesselam! Bugünkü mahallebi çocuklarına bakıyorum da şaşıyorum. Kanları uyuşmuş mübareklerin! Ben gençliğimde öyle gözü pek bir delikanlı idim ki, sormayın. Meselâ bir gün bir adama kızmıştım, herifi dövmek için beş saatlik yolu yaya olarak gittim.

Dinleyenlerden biri sordu:

— Ya? Peki, sonra yine yaya mı döndünüz?.

Eski külhanbey cevap verdi:

— Hayır, sedye ile getirmişler.

Kabahat hep onlarda!

Sarhoş, gece yarısından sonra gelmiş, kapıya yaslanmıştı. Güç halle cebinden anahtarı çıkarıp kilide soktu. Uğraştı, uğraştı, açamadı.

Sonra bir küfür savurarak:

— Hay Allah belâsını versin! diye söylendi. Dün akşam cebimdeki anahtarı değiştirmişlerdi, bu gece de kapıyı değiştirmişler!

Ne hacet!

Elif Naci, müdürü bulunduğu Türk ve İslâm Eserleri Müzesinde beraber çalıştığı bir arkadaşından ayrılmıştı.

— Buradan ayrılmakla beni unutmıyacağınızı ümit ederim, dedi. Beni görmeğe gelmezseniz unuttuğunuza hükmedeceğim.

Bir hafta sonra telefon çaldı:

— Ziyaretinize gelmek isityorum, Naci bey. Sizi unutmadığımı isbat etmek için...

Elif Naci gayet nazik bir tavırla:

— O! Azizim! dedi. Beni unutmadığınıza eminim isbata lüzum var mı?

Eski nükteler:

Meşrutiyet

Meşrutiyetin ilânını muteaki meşhur şair ve heccav Eşre İzmir'e dönmüştü.

İstibdat devrinde olduğu gi gene bir sürü idamlar, sürgü ler, haksız mahkûmiyetler mi leti dehşete düşürüyor, kim kanaatini açıkça söyleyemiyo du.

Bir gün Eşref, Kordon boyu da bir gazinoda bir kaç arka daşiyle beraber oturuyordu. Sö siyasetten açılmış, şikâyete ba lamışlardı. Bir aralık içlerinde biri:

— Sanki, dedi. Yıllarca Me rutiyet, Meşrutiyet diye bağırd da ne oldu? Hapishanelerd sürgünlerde geçirdiğimiz günle re yazık! Sözde, şimdi Meşrut yete kavuştuk. Lâf, gene, esk hamam, eski tas!

Eşref, güldü; pos bıyıkları sıvazladı:

— Vakıa, dedi. Eski haman eski tas amma, içindeki tellâk lar değişti!

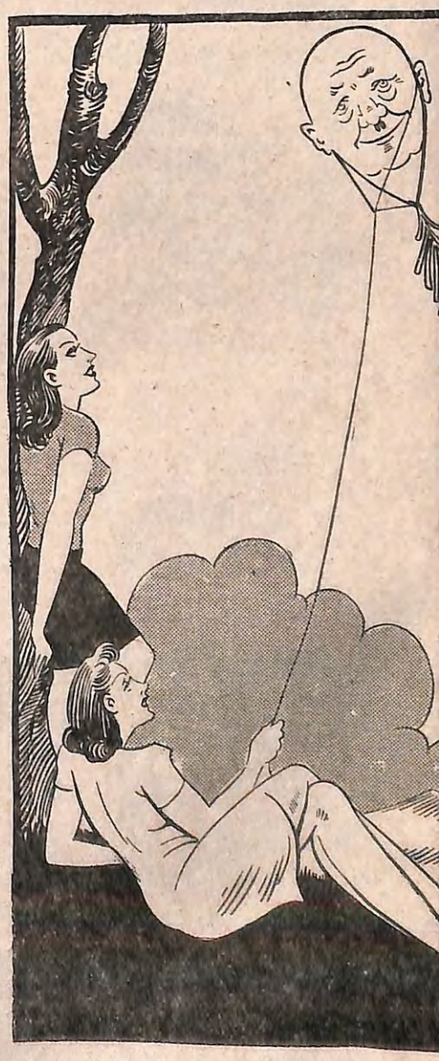

— Armudiyen güzel... sakın kaçırma.
— Merak etme, ipi elimde!

Bir Bahar, iki vehim...

Yazan: Nizameddin Nazif

— Dostum F. Celâlettin'e —

Monte Siyerradan Barçelonaya portakal kokulu, ılık bir gece inerken İşbiliye maacırı dilber altın Kastanyetlerine bakar, gelmez aşıkın melânkolisi ile kara gözler kararır... Bu sırada Tunus zeytinliklerinde gerinen sevgiliye kaba rüzgârlar Mesina vurgunundan dönen Kalyonun nâralarını duyurur...

Bir onaltıncı asır baharında yaralı kolundan sızan kanlara karıştırarak avuç avuç şarap içmek, Mesina vurgunundan hisseme düşenin kıvırcık saçlarını okşarken dumanlı gözlerimi bir akdeniz mayısının «bedr-i-tâm»ına daldırıp Tunus zeytinliklerinde gerinen zeytin renkli bâkireyi düşünmek ve lenger lenger hoşaf çekip dalgalarla boğuşan teknemin küpeştesinde ıslanmak istiyorum. Zulfikarlı bayrak altında döğüşmüş olanlar gibi yaşamak... Anlasan a bre! hayattan gâm almak istiyorum...

Baharlar beni hep böyle hulyalarla bulur; sonra gözümden bir damla yaş akar, uyanırım dostum...

II

Yahut...

Her koklayışta vehme meçhûl ıtırlar yayan bir mektubu göğsüme basarak, gözüm iskelenin saatinde, kalbimden, bu kalbten çok şeyler vaidetmiş bir sevgiliyi adada bekliyen bir mektepli kalbinin çırpınışlarını koparmak istiyorum. Fakat bu ağıraksak ayarlı metronomla 1947 baharının onyediliklerine ayak uydurmak ne mümkün!

Süzülüp, bin kavis çizip en güzel hüneri olan perendesini atacağı anda vurulan ve bir cam oyuncak gibi parçalanan bir güvercin gördünüz mü hiç?

Bir yaş var ki baharlarında hayal kırıklığı çok korkunç oluyor.

Korkunç mu? Bu benim hodgâm teşhisim olsa gerek. Galiba gülünç oluyor. Evet ağız dolusu güldüğümüz eski, genç baharlarımızın acısını, bir gün geliyor, gülünç olarak ödüyoruz.

Sanırım ki bu halimizle biz, Nasrettin Hocasını bulamadığı için kendi kendisini anlatan birer mizahî fıkradan farksızız..

Böyle de olsa baharlar beni, seni, bizi hep böyle hulyalarla bulacaktır.

Ne olur? Gene gözümden, gözünden, gözlerimizden bir damla ,birer damla yaş sızar, gene uyanırım, gene uyanırız dostum.

Memnu olmayan Cennet Meyvesi

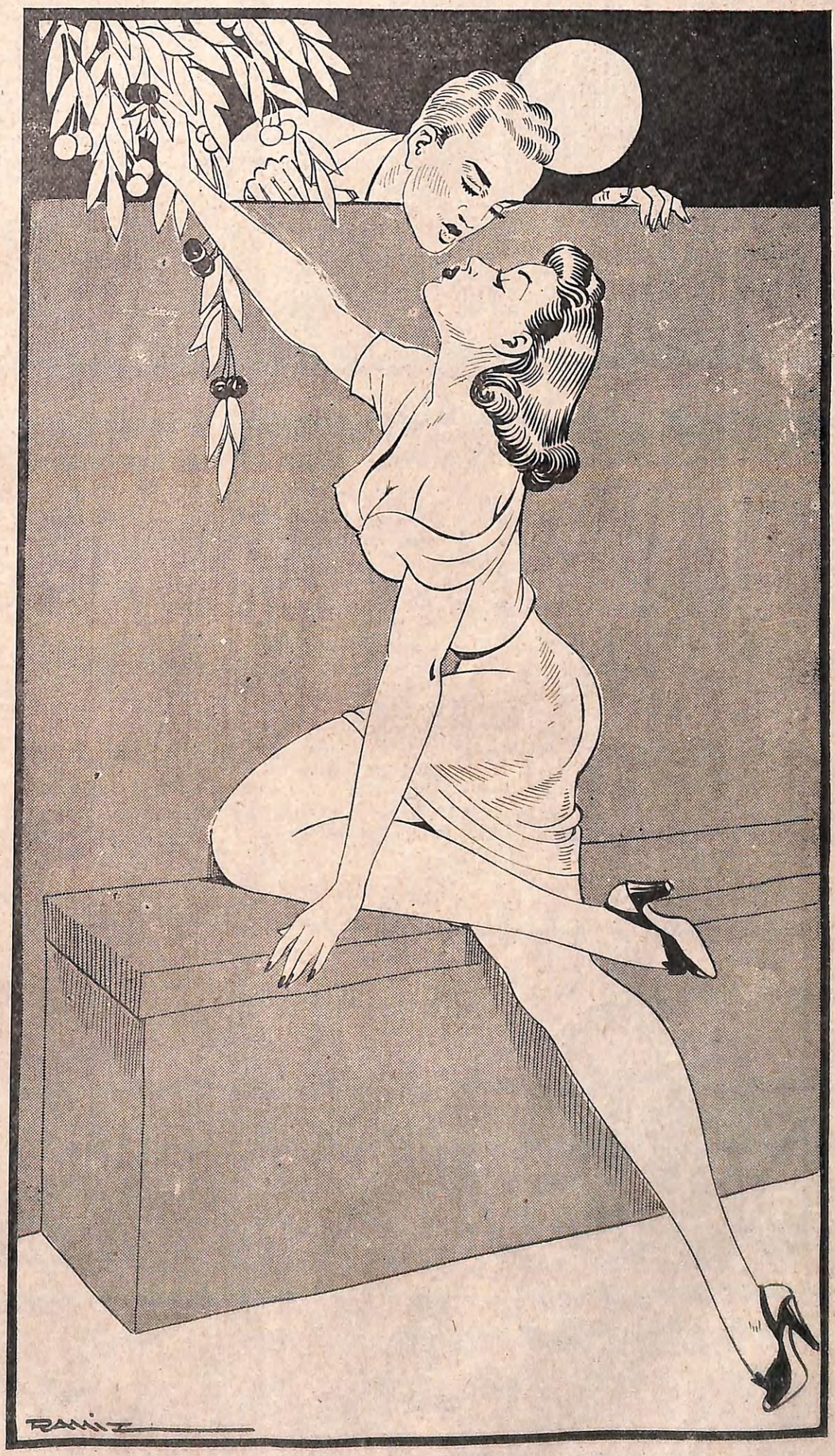

Baharda kiraz hırsızlığı!

— ESKİ BAHARLAR... —

Yazan: Sermet Muhtar Alus

Rumî Martın 9 unda güneş Hamel burcuna girince ilkbahar başlar, takvimler (İptidayı faslı rebi') diye gösterirlerdi. Üç ay sürerdi. Haziranın 9 unda giren yaza da (fazlı harif) derlerdi.

Buna rağmen, (İstanbulun kışı yaza doğrudur), (Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır) sözleri mesel olmuştu. Martın çetinliği mücerreb: Berdelacuzun son günleri, Mart dokuzu fırtınası, Çaylak fırtınası, Kırlangıç fırtınası bu aya rastlar.

Nisana hiç güven olmaz. Onun da Sittei sevir'i, Kuğu ve Çiçek fırtınaları var. Yün fanileler sandığa konmaz; kadınlar pamuklu zıbınları, tüylü pazen entarileri, parmak dikişli hırkaları, sırtlarından çıkarmazlardı. Frenkler dahi diyorlar ki: «Nisanda üstündekilerden bir ipliği bile alma, Mayısta dilediğini yap».

Nisan ötedenberi gözünün yaşlılığiyle meşhurdur. Bakarsın güneş gökyüzünde pırıl pırıl. Çok geçmeden bulutlar belirir, havanın suratı ekşir; ardından yağmurun ya sicim gibisi, ya da ahmak ıslatanı buyurur. Bereket versin, sürekli değildir. Biraz geçince ortalık yine günlük güneşlik olur.

Hıdırellez safası sürmeğe Kâğıthaneye, Çırpıcı'ya, Haydarpaşa çayırına, Fenerbahçe'ye gidenlerin; gül ağacı dibine çömlek koyup manilerle niyet çekenlerin sırılsıklam kesildikleri daima olağan şeydi.

★

Baharın en güzel ayı Mayıstır. Mayıs kelimesi lâtince (Maius) tan geliyor. Fransızlar (Mai), İngilizler (May), Almanlar (Mai) — okunuşu May —, biz de Mayıs şeklinde kabullenmişiz.

Mayısta kırlar zümrütleşip otlar kemale erince atlar, taylar çayırlara salınır, herkes de tuttururdu:

— Biz de yeşillik yiyelim!

Kıvırcık salatayı, taze soğanı, sarmısağı mide tashih eder, mülâyimlik verir, idrar söktürür, kanı kızıştırır diye öğle, akşam övünlerinde siniden eksik etmezler; aç karnına çifter çifter marulu kıvırırlardı.

Tâ nerelere kadar taban tepmeğe katlanıp Yedikule'ye soğirtenler olurdu. Bostanların hepsi hınca hınç, âdeta seyir yeri. Bir kenara yayılırlar. İstediğin kadarını bahçivan koparıp getirir, tuzunu da unutmaz. Bostan dolabının şarıl şarıl akan buz gibi suyunda kendi elleriyle yıkarlar, ağızlarını şapırdatarak gövdeye atarlar.

Baharda koyun sütüne rağbet fazlaydı. Herkeste şu kanaat: O mübarek, cennetlik mahlûklar körpe körpe çimenlerde otluyor. Şimdi sütleri boza gibidir: mis gibi de kokar; ağızlara lâyıktır.

Yalın kat keseliler bile gayrete gelir, seyyar sütçüler kapıya çağırılır;

— Mayıs ayındayız. Eski ağza yeni taam koyu sütü içmek, sütlacını yapmak istiyoruz. Kuzum ağacığım halis, su katıksızını ver!

Diye yalvarılırdı.

Daha tedbirlileri, semtteki sütçü kârhanesine damlayıp aynı nakaratı tekrarlar, koca bakracı doldurtur. Sırası gelmişken bildirelim: İnek sütünün dört yüz dirhemlik okkası 60 paraya olduğu halde koyununki, hele bu mevsimde 100 para, üç kuruştu.

Sütü çiğ çiğ içmek hasiyetli sayılırdı. Ev halkı çanak çanak devirir, kalanını iki kulplu bakır lengere boşaltıp kaynatır. Kimi pirinç ve şeker karıştırıp sütlâcını yapar; kimi şeker katmadan pişirip kotarır; üstüne bir saç, onun da üzerine ateş koyup nar gibi kızartır; yeneceği sıra toz şekeri serper.

★

Mayısta taze peynirin çeşitlerini mi istersiniz? Çayır, lor kaşkaval, kirli hanım, dil; ekşimik (kesilmiş sütün ekşimtraklaşıp peynire dönmüş) de cabası.

Tepside yufka ile yapılan alt üst böreğine, evde unla açılan su böreğine, hele peynirli pideye çayır peyniri ne kıyak yaraşırdı.

Yerli enginarın, baklanın zeytinyağlısı, bol kıymalı sağ yağlısı mı pişirilecek? Mayısın yarılanması beklenir; Topkapı dışındaki Bayrampaşa deresi boylanır, en göbeklileri, iri iri taneli fakat körpecikleri oralardan alınırdı. Mukavvî, münebbih, 40 derde devâ gelincik macunu kurmağa niyetliler bakla tarlalarındaki yanaşmaların avucuna iki, üç kuruşu çıkıştırıp sepet dolusu gelincik toplatırlardı.

★

Mayısta köhne kafalı ağa babalar, kadınneler de ayaklanırlar:

— Bahardayız ayol, kanlarımızı tazeleyelim; damarlarımızda biriken eskilerini defedip temizlerini peyliyelim!

Hemen hamama giderler. Muşmulalar hamam ustasının, teneşir horozları hacamatçının önüne oturur. Sırtlarına hacamat vurdurup boynuz çektirirler. Zırıl zırıl akan kan liğeni doldurur; gözleri kararmada, vücutleri büsbütün pelteleşmede, ayağa kalkacak mecalleri yok.

— Oh, şıppadak tesirini gösterdi. Tepeden tırnağıma tatlı tatlı bir rehaveţ çöktü! diyerek diz bağları gevşemiş, bitik, üflesen yıkılacak halde evlerine dönerler.

★

Mayıs girince kibardan zatlara, paşalara, beylere türlü türlü işler çıkardı. Sabahleyin dairelerine gidinceye kadar, akşamleyin avdetten sonra avunacak mesgaleler bulurlardı.

Ata, ineğe meraklılar köşklerinin vicarında çayır kiralayıp hayvanlarını yollarlar, yahut biçtirip otları ahırın samanlığına taşıtırlardı. Kümes hayvanatına meraklılar ele geçirdikleri nadide yumurtalarla tavukları, hindileri, ördekleri, kazları kuluçkaya yatırırlardı. Çiçek bahçesine düşkünler, bahçivan varken, kendileri de kolları sıvayıp güllere yaprak aşısını vurdurur, tarlalara fideleri diker, sardunyaları saksılardan toprağa aktarır, limonluklardaki saksıları dışarı taşıtır, vapur dumanı, horoz ibiği, yediveren şebboyu, kına, anber, nerkis, hercai menekşesi tohumlarını kasalara eker; bağa meraklılar ise aşıya devamla beraber kütüklere kükürt, göztaşı, kireç mahlûlü serperlerdi.

Mayıs, malûma, bülbüllerin aşka geldiği zamandır; dut ortaya çıkıncıya kadar köftehorlar sakrayışı kesmez. Buna, o vakitki tâbirle (feryad-ı andelib) denirdi.

Sular kararmağa yüz tutunca kameriyede, çam altında çilingir sofrasının önüne oturup bülbüllerle beraber dem çekmeğe can atan hazerat çoktu. Bahçeye bülbül celbetmenin güçlüğü yok: ağaçlardan birinin tepesine bir takım ciğer as, bırak kurtlansın, dadandılar gitti.

Eski takvimlerdeki zayiçelere göre: güneş, Rumî Mayısın 8 inden Haziranın 7 sine kadar Cevza burcundayken doğan kız çocuklar büyüdüklerinde gayet dilber, hassas ve temiz kalbli olurlarmış; erkek çocukların da, delikanlı çağına erişince zekâvetlerine, dirayetlerine, neşeliliklerine eş bulunmazmış.

— İstanbul Belediyesi İtalyadan süs fidanları getirdi diye, gazeteler kıyametler koparıyorlar...

— Fazla. İncir ekmemiş ya!

Erkek — Dişi kuş yuvayı yapar, evlenince öğrenirsin.
Genç Kız — Evlenmeye lüzum yok; annem her zaman babamın yuvasını yapıyor, onlardan öğrendim bile!

— SON VERİLEN KARARLAR —

Toplayan: **KAPI KULU**

Yurttaki bütün tünellerin ay ışığından faydalanması için üzerlerinin açılmasına ve şehircilik mütehassısı Mösyö Prost'tan bir plân istenmesine karar verilmiştir.

Sattığı sütte su bulunmıyan bir sütçünün aranmasına, ele geçtiği takdirde heykelinin yapılmasına karar verilmiştir.

Narhın üstünde et satmıyan kasaplara, yeniden ihdas olunan: «Şehir madalyası»ndan birer adet verilmesi kararlaştırılmıştır.

Tramvay ve otobüslerde yer bulup oturanlardan beşer kuruş fazla para alınması kararlaştırılmıştır.

7 Eylûl Kararlarından sonra, iki yakası bir araya gelmiyenlerin yakalarının dikilmesine karar verilmiştir.

Moskova konferansında herhangi bir anlaşmaya varılacağı hakkında ümit besliyenlerin deli olarak ilânına karar verilmiştir.

«Son Telgraf», «Memleket», «Vakit», «Tanin», «Gece Postası», «Son Dakika», «Akşam», «Ulus» gazetelerine Amerikan yardımından büyücek birer hisse ayrılması karar altına alınmıştır.

Ankara radyosunun mizah saatini dinlerken tebessüm eden bir adamın ismini bildirenlere, Basın ve Yayın Umum Müdürlüğünce bir kat elbiselik kumaş verilmesi kararlaştırılmıştır.

Et fiyatlarının biraz daha artmamasını temin maksadiyle Millî Kalkınma Partisi, bu sene kuzu kesmemeği kararlaştırmıştır.

Şehrimizde çıkan mizah mecmuası sahipleri aralarında bir birlik kurmuşlar, ilk toplantılarında, hükûmete müracaat ederek Amerikadan mizah muharriri ve karikatürist ithali için müsaade istenmesini kararlaştırmışlardır.

İstanbuldaki mesken buhranının büsbütün artmaması için başını sokacak bir dam altı bulabilmiş olanlar, İstanbul Vali ve Belediye Reisi doktor Lûtfi Kırdara müracaat etmeği ve bundan sonra istimlâk yapmamasını temin maksadiyle ona yemin teklifinde bulunmağı kararlaştırmışlardır.

Fazla miktarda tutulduğu için satılamayıp tekrar denize dökülen balıkların çokluğunu göz önünde bulunduran balıkhane idaresi, Karadeniz ve Çanakkale boğazlarına birer set yaptırmağı, ihtiyaçtan fazla balığın denizlerimize girmemesini sağlamağı kararlaştırmıştır.

Sevginin ölçüsü

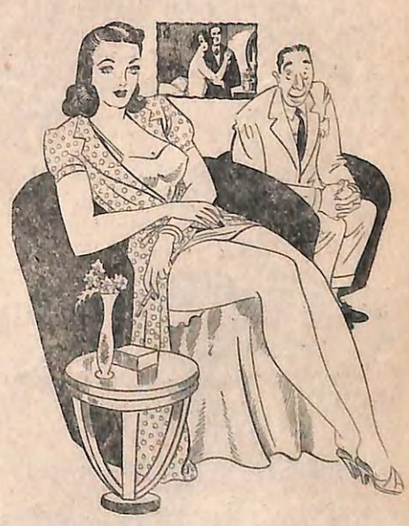

— Zengin olmayıp fakir olsaydım, beni gene sever miydin?

— Elbette severdim, bütün servetini bana ver de fakir kal, seni daha çok sevdiğimi göreceksin!

— Bir Otobüs Safası —

Yazan: Burhan Felek

Taksimde otobüs bekliyordum. Zaten benim ömrüm hep otobüs beklemekle geçecek. Benim gibi bekliyenler var. Bunlardan birisi de yaşlı bir kadın.. Her halde oraların çiçeği değil... Yanında da 10 - 12 yaşlarında bir küçük kız.. Halleri kıyafetleri babayanice. İki tane de şık yosma.. Bir kaç genç. Bir yaşlı adam.. Hep bekliyoruz. Orlarda — tesadüfen — dolaşan bir plântona soruyorlar:

— Otobüs işlemiyor mu?..

— İşliyor, hiç işlemez olur mu?

— Neden gelmiyor?

— Gelecek.. Otobüs bu.. Her dakikada bir olmaz ki...

Ben bu cevapları bildiğim için tevekkül ile bekliyorum... Ama gerçekten uzadığını görünce dayanamayıp ben de soruyorum:

— Kuzum.. Bir çeyrektir bekliyoruz. Neden gelmedi..

— Beyefendi! Otobüs bu. Önüne bir çapariz çıkar... Saati saatine gelemez ki...

— Hakkınız var.

Bir miktar daha bekledikten sonra bir otobüs karşıdan göründü. Yolcusunu asıl durağa gelmeden boşalttı. Kalktı gitti.. Bizim adam da merak edip gitti sordu. Tekrar gelince biz de sorduk..

— Neden buraya gelmedi..

— Efendim, hava kaçırıyormuş.

— Neresi?

— Vallahi bilmem, şoför öyle söyledi..

İhtiyar kadın dayanamadı:

— Aman oğlum. Bu ne gelmez otobos böyle... Ay dertli olacağım. Ayakta durmaktan dizlerime kara su indi ayol..

— Şimdi gelir valide hanım, şimdi gelir...

Nihayet bir nazlı otobüs geldi.. Yolcular hücum etti. İndiler, bindiler.. Güç belâ yerleştik.. İhtiyar kadın yanındaki çocukla benim önümdeki sıraya oturdular.. Bir müddet daha bekledik.. Artık dayanamadım:

— Yahu! Bundan evvelki sefer hava kaçırıyormuş diye yapılmadı. Bâri bunu bekletmeyin..

Kimsede cevap yok.. Duvarla konuşur gibi oldum.. Ekşimiyeyim diye yanımdakine:

— Yirmi dakikadan fazla bekledik.. Vaktinde gelmedi. Bâri şunu erken kaldırsalar değil mi? dedim.

— Levhada Unkapanı yazılı... cevabını verdi..

Allah Allah.. Yanlış mı anladı ne. Ben devam ettim:

— Bir türlü intizama giremedi...

— Yirmi beş kuruş zannederim...

Ha, anlaşıldı. Adamcağız işitmiyor. Vazgeçtim..

Derken bir sarsıldık, bir daha.. Hınk, zınk yola düştük.. İhtiyar kadın haykırdı..

— Aay, Allah cezanı versin herif! Hay için çıksın inşallah.

Çocuk, hınçkırmağa başladı. Ona da içerledi:

— Kız kes sesini! Gene başladın hınçkırmağa.. Yutkun da geçsin..

— Yutkunuyorum babaanne..

Biletçi geldi... İhtiyar kadın cebinden bir mendil çıkardı. Düğümünü çözmiye uğraşıyor. Biletçi sabırsızlandı:

— Hanım, sen onu evvelden çözecektin. Bak bizim işimiz var.

— İşin varsa burada ne arıyorsun! Gitsene!

— İyi ya bilet vereceğiz.

— Ver..

— Para..

— Vereceğiz, patlamadın ya!

— Ama valide sen çok ters konuşuyorsun.

— Ters diye sana derler. Ağzını topla da bileti ver. Kaç para?.

— Nereye gideceksin?

— Gelinime gideceğim...

— Onu sormuyorum. Ne tarafa gideceksin?

— Aksaraya.

— Yirmi beş kuruş..

Kadın bir hayli uğraştıktan sonra:

— Al işte!

Biletçi sayar.

— Daha beş kuruş ver...

— Beş kuruşum yok!.

— Yoksa in aşağı!

— A, şuna da bak! Ayol paramla değil mi? İnmiyeceğim işte..

— Hanım bunun tarifesi var.. Aksaray 25 kuruş. Biz cebimizden mi verelim.

— Naparsan yap! Yok işte. Canımı alacak değilsin ya!.

— Çocuğun biletini kim alacak?

— Ayol o damla kadar çocuk ona bilet olur mu?.

— Olur ya!

— Ona kaç para?

— Ona da yirmi beş kuruş..

— Ümmeti Muhammet şu hale bakın! Şu bacak kadar çocuğa da yirmi beş kuruş, (ileride oturan çok şişman bir kadını göstererek) şu mandaya da yirmi beş kuruş..

Bu sefer o kadın kızdı:

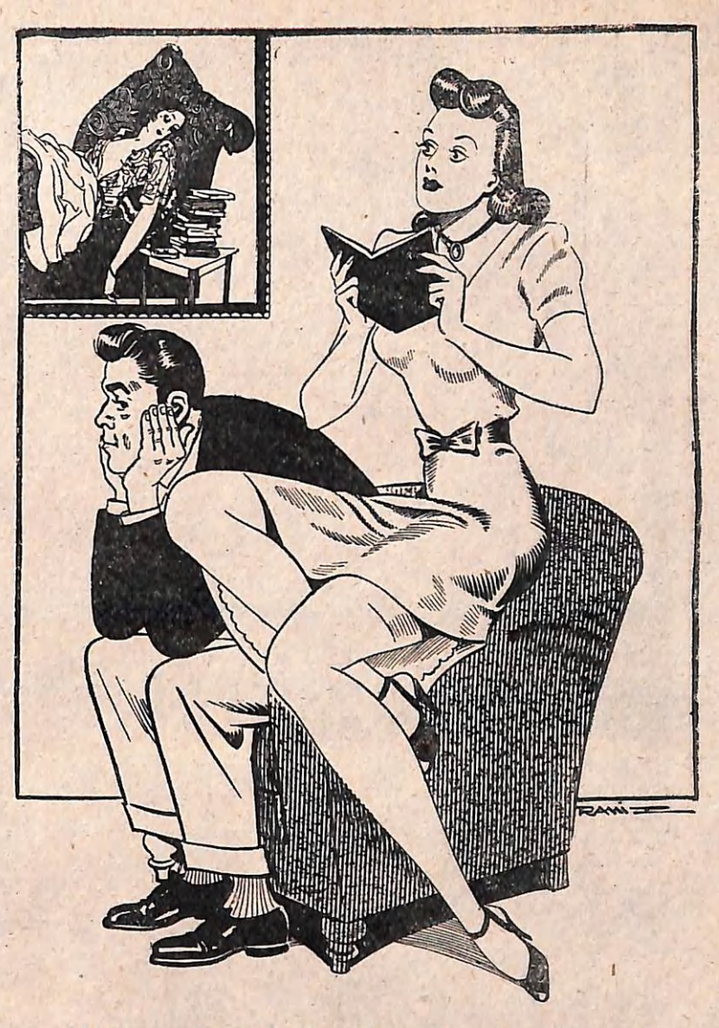

Kadın — Terzime Parisden patronlar gelmiş gidip görelim...

Erkek — Aman karıcığım, sen, benim gibi küçük bir memurun karısısın, patron görmek ne haddine!

— Hanım terbiyesizlik etme!

— Terbiyesiz senin gibi olur. Şamandıra karı..

— Karı da sensin! Kocakarı..

— İnşallah seni kocakarılar götürsün bir şeycikler demem. Şuna bakınız o da yirmi beş kuruşa otobüse biniyor. Bir çeki ağırlığında karı ile şu yavrucağı beraber tutuyorlar... Aman ben vazgeçtim.. İnelim kız... (Biletçiye) Ver paramı benim.. Ben ineceğim..

— Yağma yok.. Bulvara geldikten sonra mı?.

— Napıyım... Param yok...

— Ben senden almasını bilirim...

— İnşallah senden de Azrail alsın..

Oradan bir yolcu biletçiye:

— Baksana kuzum! Bırak bu kadının yakasını. Param yok diyor işte. Durakta insin.

— İyi ama bayım, biz onu taşıdık.

Karın karıştı:

— Sırtında taşımadın ya! Devletin arabası. Sen mi çekiyorsun?

— Ben hayvan değilim. Araba çekmem.. Ağzını topla!

Yolcular karıştılar.. İş önlenir gibi oldu.. Birisi kadının eksiğiyle, çocuğun parasını verdi.

Biraz susar gibi oldular.. O sıra döndü. Yanımdaki adama sordu:

— Oğlum saat kaç?

— Saatim yok valide!

— A, sen ne biçim erkeksin ayol.. Saatsiz adam olur mu?

— Erkek olmak için saat mi lâzım?

— Ne sandın ya!.

— E ben işte saatsiz erkeğim. Hanım teyze. Beğenmedinse küçük kızını ver...

— Benim kızlarımın ikisi de kocada.. Olmasaydı sana vermezdim.. (Bana döndü ben sormadan söyledim)

— Üçe beş var. Valide hanım.

— A, geç kaldık... Kız yürü inelim... Allaha ısmarladık.

Aksarayda indiler... Biletçi rahat duramadı.. Eliyle «defol» gibi işaret etti. Kadın çocuğa bir şeyler söyledi.. İkisi birden hemen hareket eden otobüse tükürdüler.. Gülüştük..

B. F.

— İstanbulda Bahar —

Yazan: Refi' Cevad Ulunay

İstanbul baharını çok şairler terennüm etmişler, fakat en güzelini, hayır en doğrusunu meşhur bir operetin bir Kâğıthane türküsünde dinledim. Bu havanın küftesi şöyledir:

Bahar geldi Ah! oldu yaz
Bülbül güle eyler niyaz
Eğlenelim gelin biraz..

Bunda ne fevkalâdelik var? diyeceksiniz. Hiç bir fevkalâdelik yok; fakat hakikat var. Çünkü İstanbulda bahar çok tadılacak, zevki çıkarılacak bir mevsim değildir... Gelmesi ile yaza dönmesi bir olur. Bu güftenin de sahibi bunu pek güzel anlamış. «Bahar geldi» der demez arkasından «Ah oldu yaz!» diyor. Başka şairler gibi:

Behâr olsun, behar olsun da gönlüm
Biraz def-i-melâl etsin diyordum.

diye çok muvakkat bir temennide bulunmuyor. Zira bu sözü söyleyenin def'i melâl etmesi bizim İstanbulun baharına kaldı ise bir kaç mevsimi bir araya toplaması lâzım gelecek. Tek bahrala kolay kolay iktifa edilemez.

Böyle olmakla beraber yaz mevsimi ile karıştırılsa da yine baharın bazı merasimine riayet ederiz. Meselâ vaktiyle Kâğıthanede, Çırpıcı, Veliefendi çayırlarından Ayazağa çiftliğinde kuzu ziyafetleri verilirdi. Bunun için evvelâ öküz arabaları yahut yaysız uzun arabalar intihap edilir. İhtiyar büyük efendisinden emzikteki toruna kadar bütün ev halkı arabaya dolar arkaya da kesilmiş ve yüzülmüş kuzu ile içine dolma, helva tencereleri yerleştirilmiş koca küfe bağlanır, yola çıkılırdı.

— Sevgilim, bak Bahar diye, kuşlar birbirine cıvıl vıcıl âşk terennüm ediyorlar...

— Hâin, ben sana Baharlık elbiseler isterim diye ciyak ciyak bağırıyorum da onu neden duymuyorsun?!

Gidilecek yere varılınca büyük hanım çarşafın üst kısmını omuzlarına indirir, başına bir başörtüsü alır; efendi potinleri atar, ayağına merkupları geçirir. Bir tarafta Şetaret bacı ile genç irisi uşak namzedi ateşi yalınlandırıp dört saatte kuzuyu çevirmeğe hazırlanırlar.

Açık hava, iştihaları açıyor... Kuzu çevirmesinden etrafa misk gibi bir duman yayılıyor. Çocuklar acıktıkları için vızıldamağa başlamışlar... Şetaret bacı iç ekmeği kuzunun yağına banma yaparak fazla acıkanlara gizliden birer ikişer lokma veriyor. Birazdan kuzu sırıkta nar gibi kızarmış olarak ortaya gelecek şöyle bir silkinti ile kenarlı tepsiye gür diye darmadağın iniverecek. Ondan sonra gelsin çenelerin takırdısı...

★

Bugünkü şartlar içinde böyle bütün bir kuzunun başına çökmeğe, yahut bakır bir havuzu andıran dolma tenceresinin, helva tepsisinin muhteviyatını cümbüşlemeğe imkân yok. Buna «benim!» diyen kabadayı kolay kolay kıyışamaz. Şimdi bahar gezmesinin listesi: Karaköydeki mezeciden alınmış biri sosisli diğeri kaşarlı iki sandoviç, bir küçük francala ile iki hazırlop yumurta... Biraz da vakit geçirmek için kabak çekirdeği.. Pek (moderen) olanlar Amerika modasına tâbi olmak için kabak çekirdeğini (çiklet) e tahvil edebilirler. Hem mideye, hem keseye hafiflik!

Böyle olmakla beraber o zamanlarda meselâ bir Kâğıthane safası mutlaka böyle külfetli ve masraflı olmazdı, kesesine göre eğlentiler de eksik değildi. Meselâ Köprüden Eyüp vapuruna binilir, Karaağaçta çıkılır, yürüye yürüye Kâğıthaneye varılır. Derekenarında bir ağaç altında oturup sandallar, kayıklar, hanım iğnesi piyadelerde puf yaşmaklı dilberler seyredilir ve aynı tarikle avdet edilir.

Masraf ne kadar? Hesabı beraber yapalım:

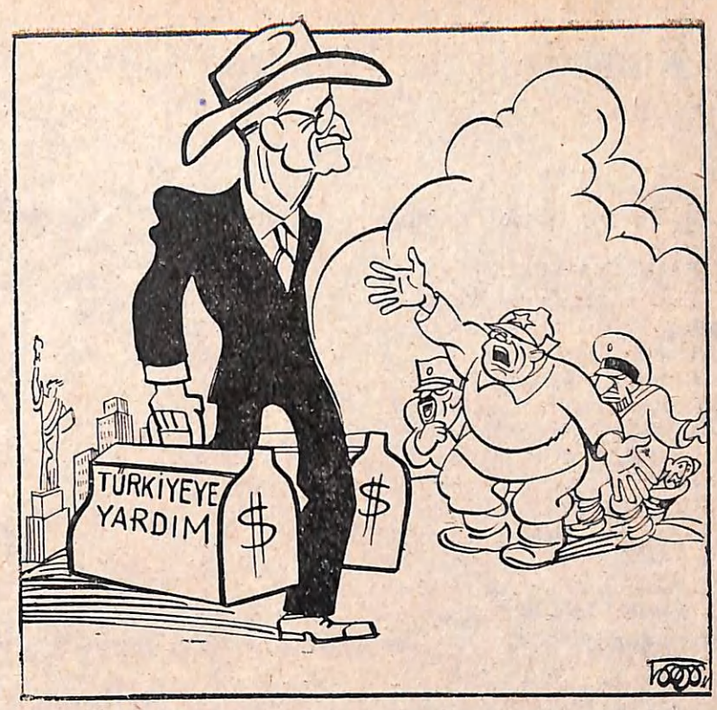

Rusya — Türkiye'ye bu (yardım) neden icab etti ? Amerika Cumhur Başkanı — Çünkü ben Türkiye'ye eskiden beri (yar) dım da ondan !

Yirmi para gitme, yirmi para gelme vapur bileti 1 kuruş; ağaç altında otururken biraz içi bayılırsa bir simit on para, on paralık da peynir, yirmi para; on paraya seyyar kahveciden bir kahve... Etti mi yetmiş para? Beşer paradan iki bardak su «hayat veriyor, hararet söndürüyor!» On para! Yekûn: Seksen para, yâni 2 kuruş...

Bugün 2 kuruş diye bir ölçü yok. Bu para ile ancak iki bardak su içilir o da terkos!

Bu şartlar içinde cepte bir Mecidiye çeyreği yâni beş kuruşu bir araya toplayan sikke aşağı yukarı altın beşi birliğe muadil olacak... Hele gezme serveti Mecidiye olursa o zaman insanın yürüyüşü bile değişir.

Dostlarımdan bir Süslü Kâzım vardı. Bütün zevki masraflarını kısarak bir kenara biraz para ayırmak ve onunla Kâğıthaneye gidip yosmalara bıyık bükerek zanparalık etmekti.

Kâzım bu itiyadı birden terketti; sebebini sordum; evvelâ anlatmak istemedi. Sonra ısrarıma dayanamadı; anlattı: Ben de bir şey ilâve etmiyerek olduğu gibi nakledeceğim:

«Bir gün hava pek güzeldi. Gezme bütçesini yokladım: Çil bir Mecidiye çeyreği... Hesap ettim iki kuruş gezme masrafı, müteferrik masraflar için de üç kuruş kalıyor. «Yaşadık!» dedim.

Eyüp vapuruna binmek için rıhtımdan geçerken bir aşçı dükkânının camekânına gözüm ilişti: Nefis hünkârbeğendi... Karnım tok olduğu halde bilmem neden? Sanki emzikli kadınmışım gibi içimden öyle bir imrenme geldi ki tarif edemem. Bir hesap daha yaptım: «Haydi beğendinin tabağı olsun olsun da kırk para olsun... Yirmi paralık da ekmek altmış para... Yine altmış para kalıyor.»

Hemen dükkâna girdim. Garsona «beğendi getir!» dedim; lâhzada geldi; iştiha ile yedim... Fakat hınzır herif öyle de nefis yapmış ki... Ağzımdan patlıcanın sütlü gibi olan taamını, etin dağılıveren gevrekliğinin izini bir türlü gideremiyorum. «Adam sende! dedim. Bir tabak daha yerim... Ne olmak ihtimali var? Yine ihtiyat akçesinden yirmi para kalacak!» Garsona haykırdım: «Bir beğendi daha...» Onu da kalan ekmekle yedim. Tabağı da cilâladım; hesap istedim: «İkişer kuruştan iki tabak beğendi dört kuruş yirmi paralık ekmek dört buçuk!» demesin mi? Ne yapayım? İster istemez çeyreği bayıldık. Artan yirmi parayı aldık, düşüne düşüne dükkkândan çıktım. Yirmi para ile Kâğıthaneye gidilir de karılara bıyık bükülür mü? Rıhtımın deniz kenarına iskemleler atılmış bir kahvesi vardı. Altıma bir iskemle çektim; denize doğru daldım; kendi kendime atıp tutarak bıyık bükmeğe başladım. Denizde pelte gibi açılıp kapanan deniz kızları var. Hem düşünüyor, hem söyleniyorum:

«İşte hesabını bilmiyerek kos koca çeyreği beğendiye sarfeden mirasyedi Kâğıthanede yosmalara değil rıhtımdan ancak deniz peltelerine bıyık büker... Mehel-dir sana!»

Kısmetinde Olanın

Yazan: Hamdi Varoğlu

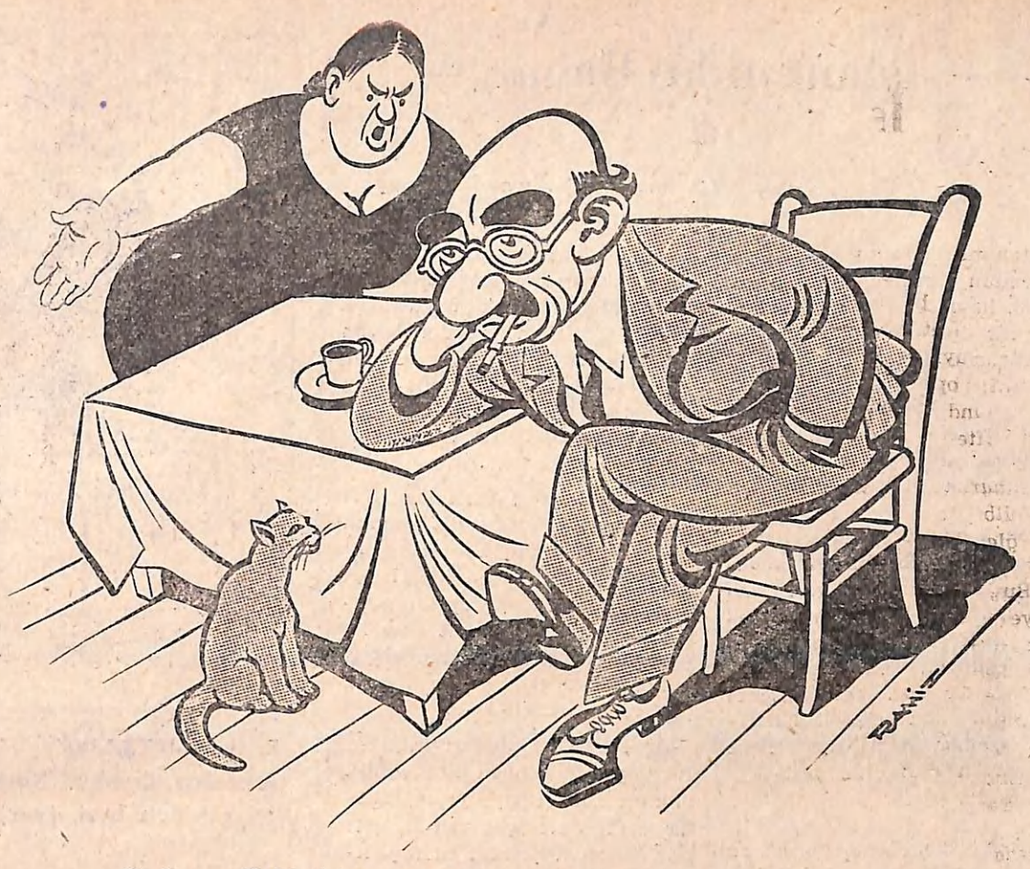

Kadın — Bakkal hesabı kesti...
Erkek — Vay kârata vay, bana, yalnız havyar kesiyorum demişti!

BAHAR ve VUSLAT

Bahara kavuştuk. Yüreklere neşe, gözlere fer, vücutlara zindelik gelmeğe başladı.

Kuşların sesi başka türlü işitiliyor, rüzgâr başka türlü esiyor, güneş başka türlü aydınlatıyor. Şairin:

Bahar olsun, bahar olsun da gönlüm
Biraz def-i melâl etsin diyordum...

Temennisini, her birimiz kendi içimizde gerçekleşmiş hissediyoruz, mutlaka.

Tabiatı, sabahlığını giymiş mahmur bir güzel kadın gibi süslüyen penbe beyaz çiçekleriyle; şair kulağına ilham fısıldıyan şiir perisinin sesi kadar tatlı, okşayıcı meltemleriyle; çiçekli kanatlarını çırpa çırpa, kanatlı çiçekler gibi daldan dala konan rengârenk kelebekleriyle, yeşil yapraklarda şeffaf oyalar işleyen güneşiyle, bahar, gerçekten, yüreklerin pasını silen aydınlıklar mesvimi.

Yer yuvarlağını kaplayan ateş ve kan seli dindikten sonra, beşeriyetin bu ilk kavuştuğu bahar, umalım ki parlak günlere doğru ilk adım olsun.

Moskovadan akseden nahoş sesler:

Vuslat yine mi kaldı güzel başka bahara!

Feryadını andırıyor. Ama, yeni dünyadan, iç açıcı bir başka nağme, tam zamanında, kulaklarımızı okşadı:

Ey gonca açıl, zevkini sür fasl-ı baharın;
Ben bülbülüyüm, sen gülüsün bağ-ı mesarın!

Bu nağmenin arkasından, telmihe benzer, müstehzice bir mısra duyar gibi oluyorum:

Gûş eyle nevay-ı dilini gamlı hezarın
Pek çok sürecek sanma sakın zevki cihanın.

Hâsılı, tabiat içeriden, dostlar dışarıdan, bahar yüzümüzü güldürecek bir taravet ve şaşaa ile hoş geldi, safalar ve krediler getirdi.

ISMARLAMA ŞİİR

Bu da nesi?

Edebiyat tarihine yeni bir fasıl ilâve ediliyor. Ismarlama şiir.

Gerçi, eskiden de vardı, şimdi de mevcut. Methü senâ dolu mısra, çoğu şaiirin ilhamına ve kalemine musallat bir nevi enfluanza hastalığı. Lâkin, böylesine hiç rastlamamıştık.

Hangi şairimizse, düşünüp taşınmış, ilham perisinin getireceği mevzulardan dişe dokunur bir şey çıkmıyacağına karar verip ısmarlama şiir yazmağa kalkmış. Vallahi doğru söylüyorum, gazetede de ilânı var. Mevzuunuzu yollayın size ısmarlama şiir yazayım diyor. Hem bu yeniliği bilhassa âşıklara müjdeliyor.

«Ismarlama» ile «şiir» i yanyana getirip yazmağa bu şairin gönlü nasıl razı oldu, bilemem. Lâkin, şiire acıdım.

Vezinsiz, kafiyesiz, mânasız şiir salgını dünyayı kapladıktan sonra, artık, şiir denilen zavallının, mukadder olan en büyük felâkete uğradığına hükmetmiştim. Meğer beterin beteri vardır sözü o zavallı hakkında da carî imiş. Nihayet, elbise gibi, kundura gibi, ısmarlama şeyler arasına girdi.

Muhterem ısmarlama şairin buluşu, ticarî bakımdan fena değil. Hele âşıkları bir kere müşteri edindi miydi, değme keyfine. Bu muazzam işe tek başına yetişemez. Ayrıca, arzuhalcilere de iş çıktı demektir.

Ama sayın ozanın yerinde ben olsam, ilânımı da manzum yazar, ısmarlama şiirlerim hakkında fikir verirdim:

«Ben şairim dostlar!
Ismarlama şiir yazarım.
Parasile değil mi kim ne karışır?
Yazarım vallahi, mani, koşma, nazım.
Vurgunsan, gel be kızım
Sana da yazayım bir yanık destan,
Okusun enayi,
Sevdalına yolla,
İnlesin virane, bahçe, bostan.
Hem öyle, ben sana hayran
Sen cama tırman
Diye saçmalamam, hanım abla.
Benim aşk mektuplarım fotoğraf gibidir alimallah.
Var iken dilde muhabbet,
İmzaya ne hâvet!»

Haydi Allaha ısmarladık, sayın ısmarlama şair!

KIYAMET KOPACAKMIŞ!

Konyada iki kişi «Şeyh Ahmedin Vasiyetnâmesi» diye zırva bir risale dağıtmağa kalkışmışlar. Risale sahibi yedi sene sonra kıyamet kopacak diye bir palavra savuruyormuş. Risaleyi dağıtanları, bir müddet istirahat etsinler diye, tabiî gölgelik bir yere oturtmuşlar. Bu deli saçmasını yazan Şeyh Efendi de, elbette müritlerine iltihak etmekte gecikmez.

Ara sıra, dünyanın her tarafında böyle sivri akıllılar türer.

Nedense, insanların içinde bu endişe, dünya yaradılalı beri mevcuttur. Bir harp felâketi çatar. Yokluk yüzünden bir çok fenalıklar ve arada, elbette «zinâ» çoğalır. «Kıyamet alâmeti» deriz. Badire geçer, refah ve rahatlık devri gelir, «bina» bollaşır. «Kıyamet alâmeti» deriz. Herkesin parmağını ağzında bırakan, akılları durduracak kadar büyük hünerler «kıyamet alâmeti», bu seneki gibi, cemreyi bile lâl ü ebkem koyan havalar «kıyamet alâmeti». Hani, insanlar, şu kıyamet bir kopsa da görsek diye âdeta temenni ediyorlar diyesim geliyor.

Ama, bir bakıma, vasiyetnâme sahibi Şeyh Ahmet, yine haklı çıkıyor.

Risaleyi dağıtan müritleri yakayı ele verdikten sonra, müşarüileyhi de karga tulumba ettikleri zaman, mutlaka «Hah! Ben demedim miydi, kıyamet koptu işte!» diye aklından geçirmiştir.

Bela

Suat Şakir, İstinyeye gitmişti. Sahilde dolaşıyor, motorunun hazırlanmasına nezaret ediyordu. Yanına bir dilenci sokuldu, başladı diller dökmeğe. Ne: «Allah versin!» den anlıyor, ne: «Git yahu!» ya kulak veriyor, asıldıkça asılıyordu:

— Nolursun beyefendi, bana yirmi kuruş ver de başındaki yirmi belâ birden gitsin!

Suat Şakir, hemen elini cebine attı, bir kuruş çıkardı, musallat dilenciye uzattı:

— Şimdilik başımdaki en büyük belâ sensin, dedi. Şu kuruşu al git de ötekiler için Allah kerim.

Çömezin Röportajları:

43

Yazlığa Gideceklerle Konuşuyor..!

Çizen: RAMİZ

Çömez — Ekselans, bu yaz da bir tarafa gidecek misiniz?

Diplomat — Maalesef, artık gidecek yer kalmadı.

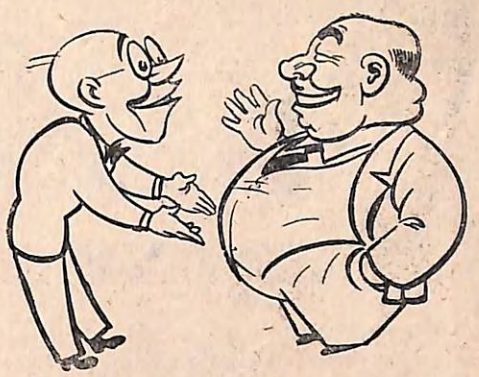

Çömez — Yazlığa gidecek misiniz?

Makam — Elbette, makam arabasını boşuna mı aldık!

Çömez — Bayan Pembe, yazlığa nereye gideceksin?

Çingene — Rengim biraz açılmış, Floryaya gidip rengimi bulacağım!

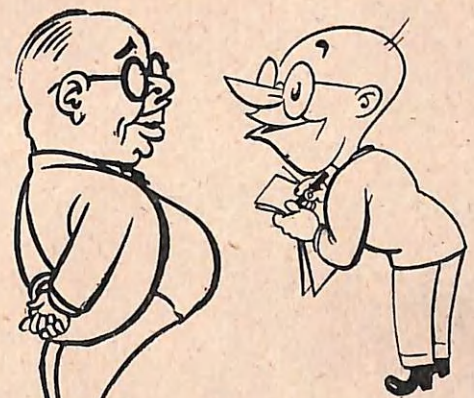

Çömez — Yaz için Yeşil Bursayı sever misiniz?

Vurguncu — Hayır, kara borsayı tercih ederim!

Çömez — Bu yaz ne tarafa?

Hacıağa — Kaz dağına!

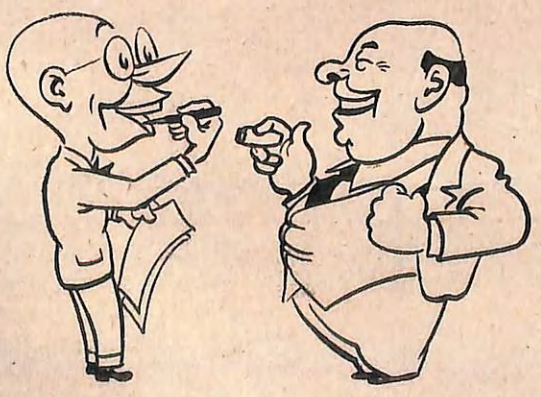

Çömez — Siz yazı nerede geçireceksiniz?

Ev sahibi — Maksat hava almak değil mi? Biz onu, köşkü kiraya verince alıyoruz!

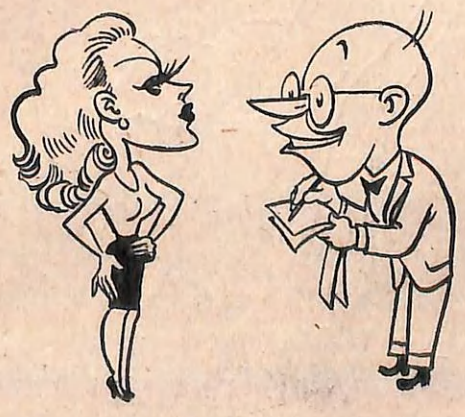

Çömez — Yaz için nereyi tercih edersiniz?

Kadın — Alelusul modayı!

Çömez — Yazlığa gidecek misiniz?

Memur — Hayır, gene et yemezde kalacağız!

Hikâye

Benzetiş

Yazan:
ÇALÇENE

Adam kadına, zarif işlemeli altın bir kordona nasılsa dolanmış şalvar uçkuru gibi sarılmıştı... Boyuna dönüyorlardı. Dans icabı erkeğin yüzü benden tarafa iken gözlerim kimbilir ne arsız pırıltılarla yanarak yuvarlak omuzları, ince beli, cıva gibi oynak kalçayı, vitrinlerdeki ipek çoraplı manken bacaklar kadar ölçülü bacakları seyrediyor; kadının yüzü benden tarafa olunca o ışıl ışıl, pırıl pırıl gözlerde, minnacık ağzında, Elen heykellerindeki gibi ucu hafif kalkık çekme burunda kaybediyordum kendimi...

Erkek yüz kiloluk vücudunun en toraman kısmını büyük bir nezaketle kadından uzaklaştırıyordu. Fakat göğsü ve omuzlarile aynı nezaketi yapacak halde olmadığı, terli ve kızarmış suratından anlaşılıyordu. Kadının güzelim elini kirli bir bebek donu tutar gibi iki parmağından hafifçe tutmuştu. Bütün bu münasebetsizliklerin üstüne tüy diker gibi de kıllı küçük parmagını yukarı doğru uzatmıştı.

Dans bitince adam mümkün olduğu kadar eğilerek teşekkür etti. Bu hareketile cepheden yaptığını geriden bozmuştu: Çünkü eğilmesile arkasından geçmekte olan bir bayanla yumurta tokuşturması bir oldu. Gözle kaş arasında pardonu bastırdı. Bir masa ilerimdeki yerlerine oturdular. Masalarında bir erkek daha vardı: Elleri dizlerinin üzerinde, iskemleye faytonun (Evet efendim) yerinde oturur gibi ilişmiş bir erkek...

Tombul kavalye sanki kendisi takdir edecek durumda imiş gibi:

— Hanımefendi güzel dans ediyorlar, dedi.

Beriki bir tarafına iğne batmışcasına:

— Estağfurullah... Şey... Evet efendim. Dedi.

Sırıtarak muallliminden aferin almış bir mektep talebesi gibi gözlerini önüne dikti.

İş anlaşıldı... Toparlak kavalye ya âmir, ya müdür, ya patron... Öteki âşık da maiyetten. Sayın bay kadehi maiyete gözünün ucile göstererek emri basıyor:

— Çek!

Kendi kadehini bir eline alıyor, bayanınkini öbür elile parmaklarına tutuşturuyor; gözlerini kumanda ettiği adamın karısının gözlerine, kadehi de tepesine dikiyor.

Kadıncağız hayatından hiç de memnun değil. Ara sıra bakışıyoruz. Gözlerile bana neler anlatıyor bilseniz...

Bu kadın ikisine de lâyık değil... Ya lâyığı kimdir? Kim olacak? Ben...

Şöyle bir kıravatımı düzeltip, saçlarımı avuçladım. Gözlerime cazibe dinamomdan en yüksek voltajlı cereyanı gönderdim. Kafayı cilâladıkdan sonra adamakıllı cüretkâr olurum. Yerimden şimşek gibi fırlayıp soluğu bizimkilerin masalarında almamla kocanın boynuna sarılıp yanaklarından şapur şupur öpmem bir oldu. Sıcağı sıcağına bir tarafdan iskemleye yerleşirken diğer taraftan şöyle konuşuyordum:

— Hain... Demek arayıp sormak yok ha! Elbette, bizler tetkik seyahatına falan diye Avrupalarda, Amerikalarda çürüyüp daussılaya uğrarken sizler gözönündesiniz... Vekil geçenlerde senin için «Onu İstanbul Şubesine müdür yaptık» demişti.

— Fakat...

— Fakatı filânı yok. Doğrusu hakkındı (Bir kaç kahkaha ve tombula şaka yapıyorum mânâsına göz kırpma arasında) Ama gene elimdesin azizim. Zira bizde karınca kararınca bir umum müdür muavinliği kopardık.

— Affedersiniz... Şey... Bendeniz...

— Yahu bırak şu konuşmaları. Bu ne nazik kelâm ediş. Sana bir şeyler olmuş. (Yanağını iki parmağımın arasında sıkarak) benim arslan kardeşim!. (Dizine vurarak) Eee... Daha, daha ne var ne yok bakalım?. Maşallah şişmanlamışşın.

— Şey sizi...

Bu taraf için bir dakikada bu kadarı kâfi... Hemen bayana döndüm:

— Benim en aziz arkadaşıma sizin gibi mükemmel bir zevce bağışladığı için Allaha şükrediyorum hanımefendi. Bulunmaz çocuktur. Düğününüze gelemediğime esef ediyorum. Fakat tetkik seyahatinde idim de...

Sayın bay tombul ağzı açık afal afal bakarken, çoktan anlaşmış olan gözlerimi kadının ışıl ışıl gözlerine daldırıp, samimî ve babacan bir eda ile:

— Sevgili kardeşimin aziz karısı dedim. Gelin, şu tangoyu kaçırmıyalım.

Bir anda o kollarımın arasında pisteki kalabalığa karışmıştık bile...

— Hanımefendiciğim dedim. Cür'etimi mazur görünüz. Fakat rüyalarımın kadınını, senelerden beri aradığım kadını bulduktan sonra onunla konuşmak fırsatını nasıl yaratmaz; gözüm göre göre dünyalar değen bir saadetin meçhullere karışmasına nasıl müsaade ederdim... Kısaca hanımefendi biraz evvelki komediyi devam ettirmek imkânsız. Kocanız ve ahbabınız her halde şu anda kendilerini toplamış bulunuyorlar.

— Fakat hareketiniz...

— Allahaşkına susunuz. Beni rahat rahat tekdir edebilmek için yarın saat ikide sokak sinemasının holünde bulunur musunuz?

Ah! Size söylemiştim zaten. Her hali başka kadın. Nazlanacak durum olmadığını müdrik. Resmen:

— Peki. Dedi.

Dansı yarıda bırakarak masaya geldik. Pek mahçup bir tavırla dikkatle kocanın yüzüne bakıp:

— Affedersiniz... Hanımefendi ile konuşurken adınızın Necmi olmadığını anladım. Bu kadar benzerlik hayret doğrusu. Biraz da içkinin tesiri... Çok rica ederim affediniz. Tekrar affınızı rica ederim.

Nane molla bir sürü «Estağfurullah» ı sıralarken tombalak hain hain suratıma bakıyordu. Hepsini hürmetle selâmlıyarak bu mes'ut neticede büyük hissesi olan asıl şeytanın, rakı kadehimin başına koştum.

Erkek — Nasıl, kuvvetliyim değil mi?
Kadın — Tabii kocacığım, ben de onun için havalanıyorum ya!

Görmemişin çocuğu

Salon hayatından başka hiç bir şeye aklı ermiyen bir küçük hanım, her nasılsa evlenmiş, ilk çocuğunu dünyaya getirmişti. Ebe, çocuğa yapılacak banyoyu anlatırken:

— Su ne çok sıcak olacak, ne de çok soğuk, diyordu. Çocuğun tahammül edebileceği kadar sıcak bir su temin edebilmek için elinize dereceyi alır..

Genç anne ebenin sözünü kesti:

— Ona ne lüzum var, canım! dedi. Suya soktuğum zaman çocuk kızarırsa, suyun sıcak olduğu anlaşılır.

Çiçek!

Tuz delikanlı, yiyeceğinden, içeceğinden kesmiş, borç etmiş, harcetmiş, sevgilisine bir buket çiçek götürmüştü.

Kız bu lâleleri, sünbülleri, gülleri onun elinden kaparak:

— Aman ne güzel şeyler! diyerek genç âşıkın boynuna sarılıp dudaklarından öptü.

Delikanlı hemen kapıya doğru fırladı:

Kız arkasından telâşla atıldı:

— Ne o? Darıldın mı bana?

Öteki, kapıdan çıkarken:

— Hayır, dedi, çiçekçiye gidiyorum. Bir buket daha alıp geleceğim.

Kolay tedavi

Maçkanın zengin doktorlarından biri (doktorun fakiri olmaz ya, neyse!) yazlığa gidiyordu. Yerine asistanını bırakmıya karar vermişti:

— Bana bak, oğlum. Ben yokken muayenehanemde sen bulunursun, hastalarımı benim yerime sen kabul edersin.

Delikanlı şaşırmıştı:

— Fakat, efendim, benim henüz tecrübem yok ki!

Doktor:

— Aldırma! dedi. Benim hastalarımın hepsi kibar hastalardır: Kadınlara Adayı erkeklere Amerika seyahati tavsiye edersin..

Kazma kuyuyu...

Bakkal Mişon çırağına sordu:

— Çürük yumurtalarlan bozuk yağı kime sattın?

Çırak cevap verdi:

— Bitişik komşumuz manifaturacıyá!

Mişon bunu duyunca:

— Eyvah! diye haykırdı. Ne yaptın be köpoğlusu! Biz bu akşam onlara yemeğe davetliyiz!

Okunan kitap

Arif Bolat'ın çıkardığı yeni bir tercüme romandan bahsediliyordu. Kimisi okuyup çok beğendiğini, kimisi henüz okumadığını söylüyordu.

Biri:

— Ben tam altı kere okudum, dedi.

— Ya? o kadar güzel demek?

— Onu bilmem. Fakat kitabı tercüme eden benim: Evvelâ aslını okudum. Sonra çevirirken tekrar okumuş oldum. Bir kere de tercümemi gözden geçirmek için okudum. Müsvedde daktiloya çekildi yanlış olmasın diye bir kere de onu gözden geçirdim. İki kere de provaları okudum.

Anlamak meselesi

(Memleket) gazetesi başmuharriri, romancı Reşat Nuri Güntekin'e bir arkadaşı misafir gitmişti, söz arasında:

— İşittiğime göre, dedi. Üstat Yahya Kemal Parkotelde yatıp kalkıyor, ona, oranın sahibi Aram bakıyormuş.. Garibime gitti doğrusu, neden acaba?

Reşat Nuri Güntekin:

— Neden olacak, dedi. Aram, Halk Partisinin anlamadığını anlıyor da, ondan!

Tempo

Geçenlerde kaybettiğimiz bestekâr Muhlis Sabahattin bir film stüdyosunda, yerli filmlerden birinin bestesini hazırlıyordu. Yandaki odada dekorlar hazırlanıyor, keserler, destereler durmadan işliyordu.

Bestekâr bu gürültü arasında zihnini bir türlü toparlayamıyor, notaları şaşırıyordu. Nihayet dayanamadı, stüdyo müdürünü çağırdı:

— Lûtfen şu marangoza söyleyin ya gürültüyü kessin, yahut da vals temposiyle çalışsın..

İstanbulun havası

Pazar günü bir yere gezmeğe gitmiye karar vermişlerdi. Sabahleyin hazırlanırlarken karısı pencereden dışarı baktı:

— Aman, bu İstanbulun havası da hiç belli olmaz ki! dedi. Bir yağar, bir açar! İnsan nasıl süsleneceğini şaşırıyor...

Tecahülü arifane

Şişlinin şık, zengin, fakat yaşlı hanımefendilerinden biri, evine profesör Feyzullah Doğrueri davet etmişti. Salonlarını ve eşyalarını gösterirken bir tablonun önünde durdu. Tabloda, kucağında bir iki yaşında bir çocuk bulunan bir kadın vardı.

— Bakın, dedi. Benim yirmi beş sene evvelki çocukluk resmim.

Feyzullah Doğruer, tabloyu seyrettikten sonra:

— Çok güzel! dedi. Kucağınızdaki çocuk kim?

İstedi!

Mevsimin son balolarından birindeydi. Ercüment Ekrem, yeni tanıştırıldığı bir kadınla dansa kalkmıştı. Kadın pek güzel değildi. Üstadın muzipliği tuttu:

— Bu gece burada hiç güzel bir kadın yok, dedi. Nereye gittiler acaba?

Kadın derhal cevap verdi:

— Güzel erkeklerle beraber gitmişlerdir her halde.

Pazarlık

Meşhur kunduracı İsmail Kemal, mağazasında oturuyordu. İçeriye bir müşteri girdi. Üstada sordu:

— Üzerinde 60 lira yazılı olan şu iskarpinleri kaça verirsiniz?

İsmail Kemal hiç bozmadı:

— Size dedi. Tekini 30 liraya bırakırım!

Ne olur, ne olmaz!

Dişçi, Salamonun ağzını muayene etti:

— Çürük bir kök var, dedi. Fakat çene kemiğine bağlı. Sizi bayıltmadan çıkarmanın imkânı yok. Bunun için yirmi beş liranızı alırım. Ameliyata razı mısınız?

Salamon hemen cüzdanını çıkardı.

Dişçi:

— Acele etmeyin, dedi. Ameliyattan sonra verirsiniz.

Salamon güldü:

— Onun için değil, doktor bey. Bayılmadan evvel, cüzdanımda ne kadar para var, onu sayacağım.

Yavuz hırsız

Lokantaya girmiş, uskumru ıskarası söylemişti. Balıklar geldi. Fakat müşterinin suratı asıldı. Garsonu çağırdı:

— Baksana, oğlum, bunlar pek taze değil. Sonra, pek de küçük şeyler!

Garson sırıttı:

— Madem taze değil, küçük oldukları daha iyi! Değil mi ya efendim?

Sahibi ve yazı işlerini
İdare eden RAMİZ GÖKÇE
Basıldığı yer:
PULHAN MATBAASI — İstanbul

TOMBUL TEYZE

Tombul Teyze Hıdırellezde kuzu çevirmesi yapıyor:

Sıska Dayı — Karıcığım, beni ne diye yakıp kebap ediyorsun?

Tombul Teyze — Ziyafete çağırdıklarımıza marya eti yedirmek ayıp olur diye senin gibi körpe erkek kuzuyu hazırlıyorum, kocacığım!